

De EIB-Groep

Overzicht van activiteiten 2002

Enkele kerngegevens van de EIB-Groep

(in miljoenen EUR)

Europese Investeringsbank

Activiteiten in 2002	39 618
Ondertekende leningovereenkomsten	33 443
In de Europese Unie	3 641
Toetredingslanden	2 534
Partnerlanden	
	52 824
Goedgekeurde leningen	42 891
In de Europese Unie	6 589
Toetredingslanden	3 344
Partnerlanden	
	35 214
Uitbetalingen	35 007
Uit eigen middelen	206
Uit andere middelen	
	38 016
Opgenomen middelen (na swaps)	29 165
In communautaire valuta's	8 851
In andere valuta's	

Situatie op 31.12.2002

Uitstaand bedrag	233 561
Kredieten uit eigen middelen van de Bank	466
Garanties	2 590
Financieringen uit begrotingsmiddelen	181 167
Opgenomen leningen op korte, middellange en lange termijn	24 615
	220 769
Eigen vermogen	1 294
Balanstotaal	100 000
Nettoresultaat	6 000
Geplaatst kapitaal	
waarvan gestort	

Europees Investeringsfonds

Activiteiten in 2002	1 707
Ondertekende overeenkomsten	472
Risicokapitaal (<i>participaties in 36 fondsen</i>)	1 236
Garanties (<i>32 overeenkomsten</i>)	

Situatie op 31.12.2002

Operationele portefeuille	2 450
Risicokapitaal (<i>participaties in 184 fondsen</i>)	4 504
Garanties (<i>109 overeenkomsten</i>)	2 000
	400
Geplaatst kapitaal	19
waarvan gestort	
Nettoresultaat	162
Reserves en voorzieningen	

Inhoudsopgave

	<i>Bladzijde</i>
Bericht van de president	4
Operationeel kader en algemeen overzicht 2002	6
Het Activiteitenplan van de Bank 2003-2005	8
De activiteiten van de EIB-Groep in 2002	10
Een evenwichtige ontwikkeling binnen de Unie	11
Het Initiatief Innovatie 2000	14
Bescherming van het milieu	17
Vorbereiding van de toekomstige lidstaten op het EU-lidmaatschap	20
Het nieuwe euromediterrane financiële partnerschap	24
Samenwerking met de overige partnerlanden	26
De EIB-Groep en het MKB	28
Financiering van transeuropese netwerken (TEN's)	30
Uitstekende financiële bemiddeling	32
Activiteiten op de kapitaalmarkten	33
De EIB op de Midden-Europese markten	38
Samenwerking met het bankwezen	39
Organisatie van de EIB-Groep	40
Partner van de Europese instellingen, in nauw contact met de maatschappij	41
Het bestuur van de EIB	44
De Directie van de EIB	46
Organigram van de EIB	47
Besluitvormingsorganen van het EIF	50
Organisatie van de EIB-Groep	51
Verkorte balans van de EIB-Groep	52
Resultaten en risicobeheer	53
De EIB breidt zich uit	54
Projecten die voor financiering door de EIB-Groep in aanmerking komen	55
Adressen van de EIB-Groep	56

Bericht van de president

In 2002 heeft de EIB-Groep zich ingezet om in een grote verscheidenheid aan sectoren de economische en sociale prioriteiten van de Unie te ondersteunen. De Bank verstrekte in 2002 bijna 40 miljard euro aan kredieten, terwijl het inleenvolume 38 miljard bedroeg; wij handelen hiermee in overeenstemming met de beleidslijnen van de verschillende Europese Raden en van onze Gouverneurs, zoals vastgelegd in ons meerjarige Activiteitenplan.

In het kader van deze strategische grondslag, die ons tot een “policy-driven public bank” maakt, hebben onze Gouverneurs besloten het geplaatste kapitaal van de Bank met ingang van 1 januari 2003 te verhogen van 100 naar 150 miljard euro. Deze verhoging is gerealiseerd door omzetting van onze reserves in gestort kapitaal, zodat er geen beroep is gedaan op de openbare financiën van de Unie of van de lidstaten. De statutaire limiet voor onze kredieten bedraagt nu 375 miljard. Gesterkt door de hernieuwde steun van haar aandeelhouders is de Bank goed uitgerust voor de voortzetting van haar activiteiten, en met name voor de bevordering van de integratie van de tien nieuwe lidstaten in het voorjaar van 2004.

Het historische besluit van de Europese Raad van Kopenhagen zal een verreikende invloed hebben op zowel de instellingen als het beleid van de Unie, met name waar het de economische en sociale cohesie en de solidariteit tussen de lidstaten betreft. Teneinde de Unie te helpen deze uitdaging aan te gaan, zal de EIB haar rol zo goed

mogelijk vervullen. Hiertoe zullen wij actief deelnemen aan het door de Commissie te voeren overleg over het cohesiebeleid en de toekomstige transeuropese netwerken.

De Bank heeft eveneens de opdracht bij te dragen aan de ontwikkeling van de informatiemaatschappij en van een op kennis gebaseerde economie in Europa, overeenkomstig de strategie die door de Europese Raad van Lissabon in maart 2000 is uitgezet. De Bank is van mening dat de door de Europese Raad van Barcelona in maart 2002 vastgestelde doelen in 2010 moeten kunnen zijn verwezenlijkt en heeft derhalve een nieuw programma gelanceerd, het “Initiatief Innovatie 2010”. Het betreft hier een geïntegreerde benadering, die zich baseert op de verhouding tussen kennisgeving en de markt. Alle fasen van het innovatieproces komen aan bod: van onderwijs en onderzoek en ontwikkeling tot de omzetting daarvan in een winstgevend en concurrerend productieproces. Tussen 2003 en 2006 is een nieuw indicatief budget van 20 miljard euro aan kredieten beschikbaar voor de verwezenlijking van de tijdens de Europese Raden van Lissabon en Barcelona vastgelegde doelstellingen; het accent ligt hier op onderzoek en ontwikkeling, en de daaruit voortvloeiende vorming en verbreiding van informatie- en communicatietechnologieën.

Bescherming en verbetering van het milieu blijven een uiterst belangrijke prioriteit voor alle werkgebieden van de EIB. De Bank draagt actief bij aan de financiering van

milieuprojecten, die in 2002 meer dan 40% van de kredietverlening uitmaakte (waarmee onze streefdoelstelling van 25-33% ruimschoots werd overschreden), en tevens aan de uitvoering van het milieubeleid van de Unie. Dit geldt met name voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, de ontwikkeling van duurzame energiebronnen en het initiatief van de Unie ten behoeve van de watersector dat in 2002 op de wereldtop in Johannesburg tot stand kwam.

Buiten de Unie blijft de Bank steun verlenen aan de tien toetredingslanden, teneinde deze landen in het kader van een door de Raad vastgesteld samenwerkingsprogramma te helpen de voorbereiding op hun toetreding te versnellen.

Met betrekking tot het Middellandse-Zeegebied, werd naar aanleiding van de conclusies van de Europese Raad van Barcelona in het najaar van 2002 een nieuw initiatief ingewijd: de "euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap" (FEMIP). Dit instrument heeft als voornaamste doelstelling de partnerlanden te ondersteunen bij economische en sociale modernisering en regionale integratie, dit met het oog op de invoering van een douane-unie in 2010. Bijzondere nadruk ligt op de ontwikkeling van de particuliere sector en op projecten op het gebied van regionale samenwerking, gezondheidszorg en onderwijs. Daarnaast zijn de partnerlanden via het onlangs opgerichte Comité voor economische coördinatie en communicatie nauw betrokken bij de uitvoering van de nieuwe faciliteit.

In de ACS-landen (Afrika, Caribisch gebied, Stille Oceaan) heeft de Bank met behulp van de lidstaten, de Europese Commissie en de ACS-landen zelf, actief meegewerkt aan de voorbereiding van de uit hoofde van de overeenkomst van Cotonou ingestelde investeringsfaciliteit van 2,2 miljard euro. In samenhang met het voor de komende vijf jaar begrote budget van 1,7 miljard aan kredieten uit eigen middelen van de Bank, draagt deze verlengbare faciliteit bij aan de verwezenlijking van de belangrijkste doelstelling in deze landen, het bestrijden

van de armoede. Hierbij wordt de nadruk gelegd op bescheiden investeringen in de particuliere sector en op projecten op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs.

De operationele inspanningen van de EIB dienen plaats te vinden in een context van openheid en grotere betrokkenheid van de Europese burger, de uiteindelijke begunstigde van onze verrichtingen. De

EIB heeft in de loop van het jaar haar politieke dialoog met het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité van de Unie geïntensiveerd. Zij heeft bovendien, in overeenstemming met de meest recente communautaire wetgeving ter zake, een nieuw beleid geformuleerd met betrekking tot voorlichting en toegang tot documenten, en haar dialoog met de samenleving voortgezet, met name via niet-gouvernementele organisaties.

Zoals u wellicht reeds bekend is, financiert de EIB-Groep haar activiteiten door middel van een wereldwijde aanwezigheid op de kapitaalmarkten. De kwaliteit van haar aandeelhouders en van haar kredietportefeuille, evenals haar prudente doch evenzeer innovatieve inleen- en kredietverleningsbeleid, stellen de EIB in staat op alle kapitaalmarkten in de Unie, Amerika en Azië, als semi-soevereine emittent te opereren, die algemeen wordt gewaardeerd met een "AAA-rating".

Philippe Maystadt
President van de EIB-Groep

Operationeel kader en algemeen overzicht 2002

De EIB draagt zorg voor de financiering van projecten waarin de economische en sociale prioriteiten van de Europese Unie concreet gestalte krijgen, in overeenstemming met haar statuten en de mandaten van de Europese Raden. Als publieke bank werkt de EIB nauw samen met de overige instellingen van de Europese Unie.

- Bij de uitvoering van haar taak laat de EIB zich leiden door twee belangrijke principes: een maximale **toegevoegde waarde** van de verrichtingen en **transparantie**: vooral de financieringsbeslissingen zijn gebaseerd op duidelijke criteria, die betrekking hebben op de bijdrage die door iedere verrichting wordt geleverd aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie, de kwaliteit en de soliditeit van ieder project en de financiële voordelen van de door de EIB verstrekte middelen.

In dit kader is de EIB in 2002 voortgegaan initiatieven te ontplooiën naar aanleiding van de beleidslijnen die zijn uitgezet door de Raad van Gouverneurs van de Bank en de Europese Raden:

- Voortzetting van de steun aan de economische ontwikkeling en de integratie van de toekomstige lidstaten (Helsinki, december 1999; Barcelona, maart 2002; Kopenhagen, december 2002);
- Ontwikkeling op de lange termijn van een op innovatie en kennis gebaseerde Europese economie (Lissabon, maart 2000; Stockholm, maart 2001; Sevilla, juni 2002);
- Steun aan investeringen in sectoren die een bijdrage leveren aan groei en werkgelegenheid (Gent, oktober 2001);
- Een nieuwe opzet voor het financiële partnerschap met de partnerlanden uit het Middellandse-Zeegebied (de "euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap") (Barcelona, maart 2002; Sevilla, juni 2002);
- Invoering van de nieuwe investeringsfaciliteit gericht op de bevordering van de ontwikkeling van de particuliere sector in de ACS-landen, overeenkomstig de doelstellingen van de overeenkomst van Cotonou, die in 2003 in werking treedt (Laken, december 2001).

Ten slotte is de strategische oriëntatie van de Bank onderstreept door het besluit van de Raad van Gouverneurs zijn goedkeuring te geven aan een verhoging van het kapitaal van 100 naar 150 miljard euro. Deze verhoging wordt gefinancierd uit de reserves van de Bank, waardoor het niet noodzakelijk is een beroep te doen op de communautaire begrotingsmiddelen. Vanaf 1 januari 2003 is de statutaire limiet voor kredieten verhoogd naar 375 miljard euro, waardoor de groei van de activiteit van de Bank gedurende ten minste vijf jaar uit haar eigen middelen gefinancierd zal kunnen worden.

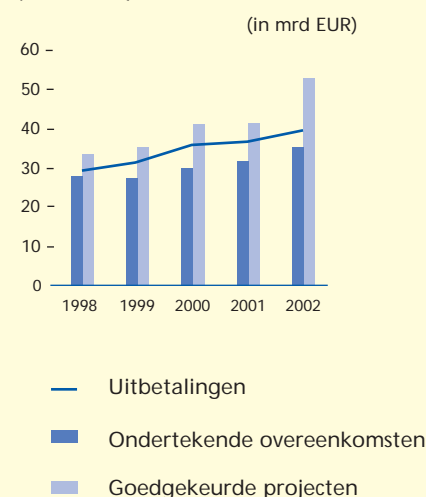
De activiteit in cijfers ⁽¹⁾:

- Het totale bedrag aan door de EIB ondertekende leningovereenkomsten is gestegen van 36,8 miljard in 2001 naar **39,6 miljard** in 2002. Uit deze toename blijkt hoezeer de Bank bereid is steun te verlenen aan de toetredingslanden en een bijdrage te leveren aan het hulp- en samenwerkingsbeleid van de Unie ten behoeve van derde landen. De leningen zijn als volgt verdeeld:

- 33,4 miljard binnen de Europese Unie;
- 3,6 miljard voor de toekomstige lidstaten uit Midden- en Oost-Europa en voor Cyprus en Malta;
- 1,6 miljard voor de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied;
- 425 miljoen op de Balkan;
- 298 miljoen in de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan en de LGO;
- 50 miljoen in Zuid-Afrika;
- 174 miljoen in Latijns-Amerika en Azië.

- De **uitbetalingen** op kredieten bedroegen **35,2 miljard**. 60% van deze uitbetalingen vond plaats in euro.
- Overigens hebben de projectonderzoeksteams van de EIB bijna 340 investeringsprojecten beoordeeld, vertaald in **52,8 miljard** aan **kredietgoedkeuringen**.
- De **middelenopname** na swaps bedroeg **38 miljard**. Deze vond plaats via 219 obligatieleningen, verdeeld over 14 munten. Het optreden op de markten vond (na swaps) voor 59% in euro, 21,7% in Amerikaanse dollar en 16,4% in Brits pond plaats.
- Op 31 december 2002 stond in totaal 234 miljard aan kredieten uit eigen middelen en garanties uit. Het totaal aan opgenomen leningen bedroeg 181,2 miljard. Het **balanstotaal** stond op **220,7 miljard**.
- Het EIF ⁽²⁾ bleef steun verlenen aan de activiteiten van het MKB; zo heeft het Fonds voor bijna **470 miljoen** deelnemingen verworven in **risicokapitaalfondsen** en **1,23 miljard** aan garanties verstrekt.

Uitbetalingen, ondertekende leningovereenkomsten en goedgekeurde projecten (1998-2002):

⁽¹⁾ Indien niet anders aangeduid, luiden de bedragen in dit verslag in euro.

⁽²⁾ In aanvulling op dit rapport betreffende de EIB-groep verwijzen wij u ook naar het Jaarverslag van het EIF, beschikbaar op de internetsite www.eif.org.

Op de cd-rom die bij deze brochure is gevoegd, vindt u alle statistieken met betrekking tot de activiteiten in het jaar 2002 en de jaren 1998-2002, alsmede de lijst van de projecten die in de loop van het jaar door de EIB-Groep zijn gefinancierd. Deze gegevens kunt u tevens raadplegen onder "Publicaties" op de internetsite van de EIB: www.eib.org.

Het Activiteitenplan van de Bank 2003-2005

Voor het eerst op initiatief van de Raad van Gouverneurs opgesteld in juni 1998, is het jaarlijkse Activiteitenplan een strategisch document dat goedgekeurd wordt door de Raad van Bewind, waarmee het beleid op middellange termijn (drie jaar) wordt geformuleerd en de operationele prioriteiten worden gesteld naar aanleiding van de doelstellingen die de Gouverneurs van de Bank aan haar opdragen.

Het plan is voor het werk van de medewerkers van de Bank van zeer groot belang; het heeft betrekking op een periode van drie jaar maar in de loop hiervan kunnen de strategische perspectieven worden gewijzigd, indien dat noodzakelijk mocht zijn in verband met nieuwe mandaten en met de ontwikkeling van de economische context. Het Activiteitenplan 2002-2004 vormde de grondslag voor het verslag van de Raad van Bewind aan de Raad van Gouverneurs inzake de recente ontwikkelingen in de activiteiten van de Bank en de waarschijnlijke evolutie van haar transacties, ter voorbereiding van het besluit het kapitaal van de Bank met ingang van 1 januari 2003 te verhogen.

Het in december 2002 door de Raad van Bewind aangenomen Activiteitenplan 2003-2005 is het eerste plan dat is gebaseerd op het in juni 2002 door de Raad van Gouverneurs aangegeven strategisch kader. In het kader van dit plan wordt evenals voorheen prioriteit gegeven aan **kredietverlening** die aan de volgende doelstellingen beantwoordt:

- Het bevorderen van regionale ontwikkeling en economische en sociale cohesie binnen de EU (de voornaamste doelstellingen van de Bank);
- Uitvoering van het Initiatief Innovatie 2000;
- Bescherming en verbetering van het milieu;
- Voorbereiding van de toetredingslanden op het EU-lidmaatschap;
- Ondersteuning van het communautaire beleid inzake de ontwikkeling van en samenwerking met de partnerlanden.

Naast deze prioritaire doelstellingen wordt in het Activiteitenplan ook vastgesteld dat de Groep financiële ondersteuning aan het midden- en kleinbedrijf blijft verlenen, evenals aan transeuropese netwerken (TEN's) en andere infrastructuren en aan projecten in de sectoren onderwijs en gezondheidszorg.

Uit de kredietverlening van de Bank blijkt dat zij steeds weer in staat is te reageren op onvoorziene gebeurtenissen, zoals de overstromingen halverwege 2002 in delen van Midden-Europa en Zuid-Frankrijk en de vervuiling van de kust in Noordwest-Spanje.

Het EIF blijft zich richten op ondersteuning van het MKB door het verschaffen van risicokapitaal en het verlenen van garanties via gespecialiseerde bemiddelende financiële instellingen. Bovendien is het EIF voornemens nieuwe financiële instrumenten te ontwikkelen en zijn mandaten te verruimen teneinde deze ondersteuning uit te bouwen.

Bij de besluitvorming met betrekking tot het Activiteitenplan 2003-2005 verleende de Raad van Bewind ook goedkeuring aan een **globale machtiging voor inleningstransacties** voor 2003 van maximaal 42 miljard, het bedrag dat benodigd is om de maximale financieringsbehoefte volgens de prognoses op prudente wijze te dekken. Indien noodzakelijk kunnen er aanpassingen worden doorgevoerd.

Strategiekaart en "Balanced Scorecard"

Het systeem van de **Strategiekaart/Balanced Scorecard** dat in 2001 bij de Bank werd ingevoerd heeft ertoe geleid dat de planningsfunctie over de gehele linie versterkt is. In 2002 werden de planningsrichtlijnen en de begroting van de Bank voor 2003 gezamenlijk via één procedure opgesteld; hierdoor kan in een vroeg stadium worden bepaald aan welke nieuwe prioritaire terreinen het komende jaar aanvullende middelen moeten worden toegewezen en welke bestaande kernactiviteiten enige verdere ondersteuning behoeven. Via deze weg werden de volgende prioritaire initiatieven vastgesteld:

- Voorbereiding voor toetreding/uitbreiding;
- Uitvoering van het mandaat voor het nieuwe euromediterrane financiële partnerschap;
- Uitvoering van het mandaat met betrekking tot de investeringsfaciliteit voor de ACS-landen en de LGO.

De Raad van Bewind van de EIB

De activiteiten van de EIB-Groep in 2002

Een evenwichtige ontwikkeling binnen de Unie

Het bevorderen van de economische en sociale cohesie binnen de Unie is de hoofdtak die de Bank in het Verdrag van Rome is toebedeeld; in het Verdrag van Amsterdam (juni 1997) werd het belang van deze taak, die de voornaamste prioritaire doelstelling van het Activiteitenplan vormt, nog eens extra benadrukt.

De Bank werkt nauw samen met de Commissie, in aanvulling op de communautaire subsidieverlening, opdat het effect van de activiteiten van de twee instellingen optimaal is. In dit verband kan worden gewezen op de medefinanciering door Bank en Commissie van regionale operationele programma's die vallen onder de communautaire bestekken 2000-2006. In 2002 werden dergelijke programma's uitgevoerd in regio's in Italië (Puglia en Emilia-Romagna) en Spanje (Andalusië, Cantabrië en Asturië).

De EIB richt zich vooral op die sectoren en regio's waar de financieringsbehoefte het grootst is. In dit verband is de Bank de afgelopen jaren, binnen de groeidoelstelling van haar kredietverleningsbeleid, een hoog bedrag aan financiering blijven toekennen aan de ontwikkeling van de armere regio's.

12,5 miljard van de afzonderlijke leningen voor regionale ontwikkeling

In 2002 heeft de EIB 12,5 miljard aan afzonderlijke leningen toegekend aan projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van regio's met een ontwikkelingsachterstand of met structurele problemen (Doelstelling 1- en 2-gebieden). De Doelstelling 1-gebieden hebben 6,5 miljard aan afzonderlijke leningen ontvangen. Hiervan profiteerden vooral de oostelijke deelstaten van Duitsland (1,9 miljard), de cohesielanden (Spanje, Portugal, Ierland en Griekenland) (5,6 miljard) en de Italiaanse Mezzogiorno (392 miljoen).

Behalve dat de Bank op deze wijze directe steun aan de ontwikkeling van de armste regio's verleende, nam zij ook deel aan de financiering van enkele projecten die in een ander kader gedeeltelijk of indirect aan de ontwikkeling van deze regio's bijdragen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aankoop van communica-

tiesatellieten in Spanje die het gehele land bestrijken, de hogesnelheidsspoorlijn TGV Est-Europe in Frankrijk die Champagne en Lotharingen moet bedienen en de modernisering van spoorwagematerieel in Italië, waarvan meer dan een derde bestemd is voor de spoorverbindingen in de Mezzogiorno.

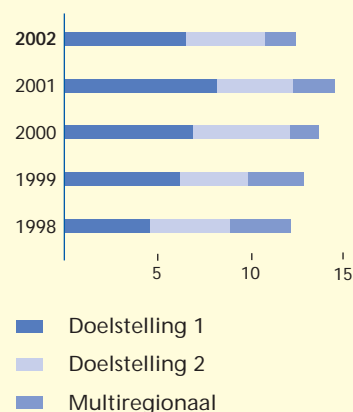
Multisectorale activiteiten in de Doelstelling 1-gebieden

Meer dan 30% van de kredietverlening ging naar vervoer, de belangrijkste sector die in de Doelstelling 1-gebieden werd ondersteund. Dergelijke projecten dragen bij aan een grotere bereikbaarheid van de veelal afgelegen gebieden en aan een verbetering van de verbindingen binnen de regio, waardoor perifere regio's of gebieden met een structurele ontwikkelingsachterstand fysiek minder geïsoleerd raken.

Meer dan 18% van de kredieten van de Bank was bestemd voor het modernise-

Regionale ontwikkeling in de Unie

Afzonderlijke leningen
1998-2002: 66 miljard

ren van de stedelijke infrastructuur. Steun aan de sectoren industrie en diensten nam 15% van de kredieten in beslag.

Bijna 7% van de kredieten was ten slotte gericht op onderwijs en gezondheidszorg; hieruit blijkt het streven van de Bank om in de armere regio's het onderwijs en de gezondheidszorg op een peil te brengen dat vergelijkbaar is met dat in de meer ontwikkelde regio's en de meest geavanceerde technieken en diensten in deze sectoren voor alle bevolkingsgroepen binnen de Unie toegankelijk te maken.

Het effect van globale kredieten

Door middel van de kredietlijnen die zij aan banken of financiële instellingen verstrekt, steunt de EIB het MKB, kleine lokale infrastructuur en investeringen van bescheiden omvang in het milieu. Het multi-toepasselijke karakter van globale kredieten doet niets af aan hun bijdrage aan de doelstelling van regionale ontwikkeling. Voor het jaar 2002 wordt geschat dat er in de armere regio's van de Unie voor ongeveer 7,3 miljard aan globale kredieten werd ondertekend; hiervan kwam de helft ten goede aan Doelstelling 1-gebieden.

De EIB heeft haar kring van bemiddelende banken verder verruimd en koos in dit kader voor partnerinstellingen met een sterk regionale binding, met name in Italië, het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk en oostelijk Duitsland.

De integratie van de toetredingslanden

Teneinde de regionale ongelijkheden tussen de toekomstige en de huidige lidstaten terug te brengen, heeft de Bank haar kredietverlening aan de toetredingslanden sterk opgevoerd, en past zij in het licht van haar doelstellingen bij de selectie van pro-

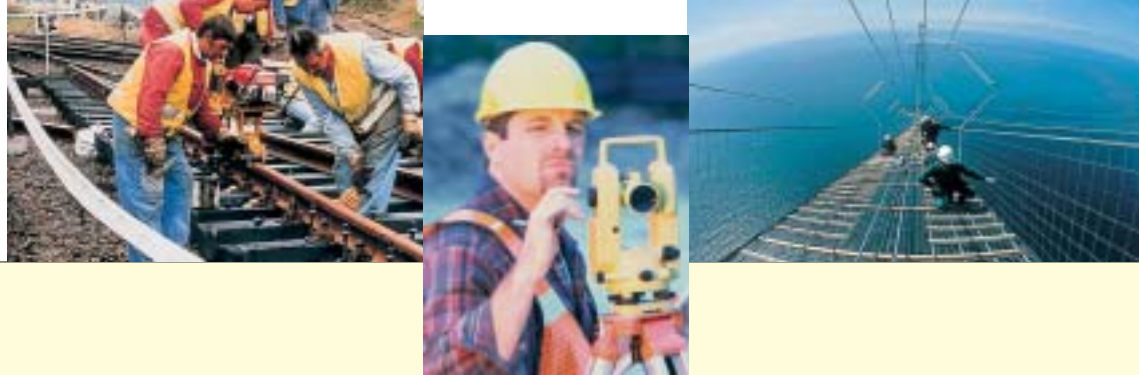
jecten in deze landen overeenkomstige criteria toe, waarbij met name regionale ontwikkeling vooropstaat. In 2002 bedroegen de afzonderlijke leningen in totaal 3,1 miljard. Hiervan ging 28,7% naar Polen, 27,3% naar Tsjechië, 12,6% naar Hongarije en 11,3% naar Roemenië.

Sectoren die het meest hebben ontvangen waren vervoer (53%), stedelijke en gecombineerde infrastructuur (21%) en energie (9%). De kredietverlening in de sectoren onderwijs en gezondheidszorg neemt sterk toe (230 miljoen, tegenover 75 miljoen in 2001).

Voorts is zo'n 500 miljoen aan globale kredieten verstrekt ten behoeve van het MKB en kleine lokale infrastructuren.

Regionale ontwikkeling in de Unie Afzonderlijke leningen per sector (2002)

	(in mln EUR)	
	Totaal	
	Bedrag	%
Energie	2 086	17
Verbindingen	4 281	34
Water- en andere projecten	1 071	9
Stedelijke voorzieningen	2 221	18
Industrie, landbouw	1 216	10
Onderwijs, gezondheid	873	7
Overige diensten	705	6
Totaal afzonderlijke leningen	12 452	100
Globale kredieten	7 300	

De financiering van investeringen en werkgelegenheid

Investerings in infrastructuur

- **Werkgelegenheid tijdens de aanlegfase:** bij investeringen in vast kapitaal, en wel met name de infrastructuur, is er tijdens de aanlegfase sprake van een toenemende vraag naar arbeid. Input-output-modellen tonen aan, dat in deze sector een investering van 1 miljard euro in aanleg en materieel ongeveer 20 000 persoonjaren aan werkgelegenheid oplevert door de daarmee gepaard gaande vraag naar arbeid. Door de stijging van de vraag naar arbeid komen via de kredieten die de Bank jaarlijks verstrekt ten behoeve van infrastructurele projecten, de afgelopen vijf jaar gemiddeld 19 miljard euro per jaar, **tijdens de aanlegfase ongeveer 380 000 arbeidsplaatsen** tot stand. Dit effect is in wezen groter wanneer men rekening houdt met het feit dat de projecten waar- aan de EIB bijdraagt worden medegefinancierd door instellingen buiten de EIB, en dat de investeringen in de relatief arme regio's waarop de EIB zich richt verhoudingsgewijs meer werkgelegenheid creëren.
- **Werkgelegenheid tijdens de operationele fase:** afgezien van het feit dat investeringen invloed hebben op de vraag naar arbeid, zijn ook de kapitaalgoederenvoorraad en de verhouding kapitaal-arbeid van invloed op de langetermijnrelatie tussen investeringen en werkgelegenheid. Wanneer een toename van investeringen tot een grotere kapitaalgoederenvoorraad leidt, heeft dit naar ver- wachting ook een blijvend hogere werkgelegenheid tot gevolg. Volgens ramingen leidt 1 miljard euro aan kapitaalgoederen in het algemeen tot gemiddeld zo'n 8 000 tot 10 000 arbeidsplaatsen. Niettemin is het marginale effect van meer kapitaal op de werkge- legenheid waarschijnlijk steeds minder, aangezien de economie in de loop der tijd steeds kapitaalintensiever wordt. Daar staat ech- ter tegenover dat de werkgelegenheid ook kan toenemen doordat investeringen in de openbare infrastructuur via multiplicatoref- fecten doorwerken naar particuliere investeringen.

Investerings in het MKB

Het grootste deel van de nieuwe arbeidsplaatsen in de EU komt tot stand in het MKB. Uit empirisch onderzoek blijkt echter dat het MKB in zijn groei belemmerd wordt door een gebrek aan financiële middelen. Overheden streven ernaar deze belemmeringen terug te brengen. Ook het EIB helpt het MKB, en wel via twee verschillende kanalen aan financiële middelen.

In de eerste plaats verstrekt de Bank globale kredieten via financiële instellingen. In 2002 werd meer dan 6,2 miljard euro beschik- baar gesteld voor globale kredieten aan het MKB. Uitgaande van de veronderstelling dat in de productieve sector met een investering van 1 miljard euro in kapitaalgoederen zo'n 8 000 banen worden geschapen, kan, aangezien 45 tot 50% van de externe kapitaal- investeringen in het MKB via globale kredieten plaatsvond, worden gesteld dat de investeringen in het MKB die in 2002 via medefi- nanciering door globale kredieten van de EIB werden gedaan, in totaal bijdroegen aan **de totstandkoming en het behoud van 95 000-100 000 vaste banen**.

In de tweede plaats verstrekt de EIB-Groep eigen vermogen en garanties aan het MKB. Dit geschiedt via het Europees Investerings- fonds (EIF). Eind 2002 had het EIF al met al 2,5 miljard euro geïnvesteerd in 184 risicokapitaalfondsen, waarmee ongeveer 10 mil- jard ter beschikking kwam voor investeringen in het eigen vermogen van kleine en middelgrote ondernemingen in Europa. Daar- naast werd 4,5 miljard euro aan garanties verstrekt ter dekking van de door banken aan zo'n 200 000 kleine en middelgrote bedrijven verstrekte leningen. Door een dergelijke deelneming in de risico's kunnen de kredietlimieten van banken worden verlaagd en kunnen vernieuwende ondernemingen aan middelen komen. De invloed van dergelijke verrichtingen met risicokapitaal en garan- ties op de werkgelegenheid kan echter pas volledig worden doorberekend wanneer het effect van alle investeringen is onderzocht.

Het Initiatief Innovatie 2000

Het Initiatief Innovatie 2000 is door de EIB-Groep gelanceerd ter ondersteuning van de “strategie van Lissabon” van de Europese Raad van maart 2000, waarmee werd beoogd een “Europese economie die is gebaseerd op kennis en innovatie” tot stand te brengen.

Het initiatief richt zich op vijf economische sectoren en kent de volgende vormen van ondersteuning:

- middellange en langlopende kredieten van de EIB (eventueel in de vorm van kredieten met een element van risicodeling of als gestructureerde kredieten), en
- EIF-deelnemingen in risicokapitaalfondsen, waarmee het MKB eigen vermogen wordt verstrekt in de vorm van risicokapitaal.

Onderzoek en ontwikkeling

In 2002 heeft de EIB in zes landen van de Unie 2,1 miljard aan kredieten verstrekt ten behoeve van vijftien projecten voor onderzoek en ontwikkeling, evenals voor een pan-europees project voor internationale samenwerking dat gedeeltelijk in Zwitserland wordt uitgevoerd: de deeltjesversneller van de CERN in Genève. De meeste projecten worden uitgevoerd door particuliere ondernemingen in elektronische componenten, metallurgie, optica, biotechnologie, vliegtuigbouwkunde en telecommunicatie. Met deze kredieten belooft sinds 2000 de totale kredietverlening van de EIB ten behoeve van onderzoek en ontwikkeling 3,9 miljard.

Daarnaast blijft het EIF prioriteit geven aan de financiering van projecten die in het verlengde liggen van onderzoek en ontwikkeling. Hiertoe heeft het EIF in 2002 een overeenkomst gesloten met het Europees laboratorium voor moleculaire biologie te Heidelberg. De financieringsactiviteiten van het EIF op het gebied van de biowetenschappen zijn geheel in overeenstemming met de aanbevelingen van de “Raad Concurrentievermogen”, die in november 2002 onderstreepte dat er in Europa meer in biotechnologie dient te worden geïnvesteerd.

In november 2002 zijn de EIB en de Commissie ter gelegenheid van de start van het zesde onderzoeksprogramma intensiever gaan samenwerken, om de financieringsactiviteiten ten behoeve van onderzoek en ontwikkeling in de Unie zodanig op te voeren, dat hieraan in 2010 3% van het com-

munautaire BBP wordt besteed – een van de doelstellingen van de Europese Raad van Barcelona (maart 2002).

De ontwikkeling van het MKB en ondernemerschap

In 2002 is door het EIF 472 miljoen in 36 risicokapitaalfondsen bijgedragen; hiermee omvat de totale portefeuille van het EIF ruim 2,5 miljard, verdeeld over 184 fondsen. Al met al is bijna 10 miljard aan risicokapitaal verstrekt aan meer dan 1 800 kleine en middelgrote ondernemingen.

Een groot deel van de middelen kwam opnieuw ten goede aan regionale fondsen, evenals aan een fonds dat in een aantal toetredingslanden opereert. Het EIF heeft in totaal 75 miljoen in de toetredingslanden geïnvesteerd.

Daarnaast moet worden gewezen op de deelnemingen van het Fonds in acht pan-europese risicokapitaalfondsen met een multilateraal karakter, waarmee wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van een Europese risicokapitaalmarkt.

Ondanks de per saldo dalende markt was de omvang van het door het EIF verstrekte risicokapitaal nog steeds groot – ongeveer 20% van de totale hoeveelheid die in Europa aan deze sector wordt bijgedragen.

Netwerken van informatie- en communicatietechnologie

In 2002 hebben informatie- en communicatietechnologieën 366 miljoen aan kredieten

van de EIB aangetrokken in België, Spanje, Griekenland en Slovenië. Het betrof hier met name netwerken van kabels van optische vezels (België, Spanje), mobiele telefonie in armere regio's (Griekenland, Slovenië) en de lancering van een Spaanse satelliet.

De ontwikkeling van menselijk kapitaal

De EIB heeft in 2002 987 miljoen ter beschikking gesteld van elf onderwijsprojecten en twee projecten in de gezondheidszorg, en wel in oostelijk Duitsland, Oostenrijk, Spanje en Finland, evenals in vier toetredingslanden (Hongarije, Tsjechië, Cyprus en Turkije). Het betrof hier voornamelijk infrastructuur voor hoger/universitair onderwijs, evenals een programma voor de vernieuwing en technologische uitrusting van ziekenhuizen in Stiermarken en Opper-Oostenrijk.

Deze projecten bevinden zich in steungebieden en

zijn erop gericht de plaatselijke bevolking beter toegang te geven tot de meest geavanceerde onderwijsinfrastructuur en verzorgingstechnieken.

De verbreiding van innovatie: "i2i-Audiovisueel"

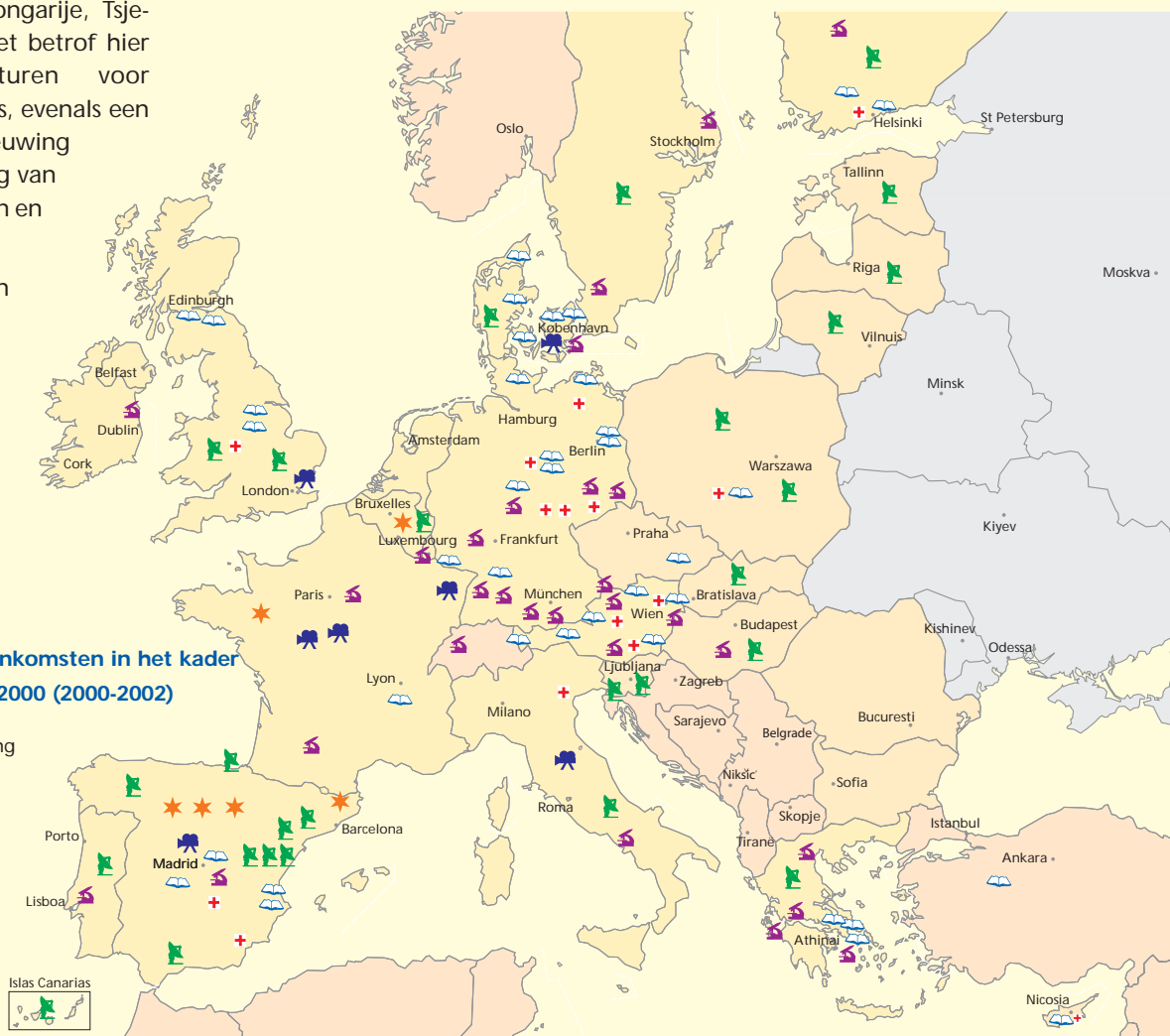
In 2002 heeft de EIB voor 146 miljoen bijgedragen aan het nieuwe televisiecentrum van ARTE (productie, digitalisering, uitzendingen) te Straatsburg, evenals aan de coproductie van televisieprogramma's van BBC-Worldwide, de financiering van speelfilms en de renovatie

van filmzalen door twee gespecialiseerde instellingen uit de audiovisuele sector in Spanje (ICF) en Italië (BNL-Audiovisual). Met inbegrip van deze kredieten heeft de EIB per 31 december 2002 nu in totaal voor 394 miljoen aan leningovereenkomsten in de audiovisuele sector ondertekend.

Het EIF heeft ongeveer 66 miljoen geïnvesteerd in vier risicokapitaalfondsen; het betreft hier paneuropese fondsen of fondsen in Frankrijk en Spanje die gespecialiseerd zijn in de versterking van het eigen vermogen van kleine en

Ondertekende leningovereenkomsten in het kader van het Initiatief Innovatie 2000 (2000-2002)

- Onderzoek en ontwikkeling
- Informatie- en communicatietechnologie
- Onderwijs
- Gezondheidszorg
- Audiovisueel
- Globale kredieten

middelgrote ondernemingen in de audiovisuele sector. Sinds de start van het Initiatief Innovatie 2000 heeft het EIF nu deelnemin-

gen in tien risicokapitaalfondsen in de audiovisuele sector, voor een bedrag van in totaal 119 miljoen.

Initiatief Innovatie 2000: vooruitzichten voor 2010

Eind 2002 had de EIB-Groep de taken die de Europese Raad van Lissabon haar had toebedeeld vrijwel uitgevoerd: in tweeëneenhalf jaar werd door de Bank goedkeuring gegeven voor bijna 17 miljard aan transacties (14,4 miljard door de EIB en 2,5 miljard door het EIF). Het ging hier om ongeveer 300 verrichtingen, voor alle landen van de Unie en tien toetredingslanden. Met het totale aantal ondertekende leningovereenkomsten was een bedrag van 10,8 miljard gemoeid (waarvan meer dan 3,6 miljard in 2002 werd toegekend). De deelnemingen van het EIF betroffen ruim 2,5 miljard (waarvan 471,5 miljoen in 2002).

Hoewel de duur van het programma door de Raad van Bewind oorspronkelijk op drie jaar was vastgesteld en daarmee medio 2003 ten einde zou lopen, blijft de doelstelling van de "Strategie van Lissabon" niet alleen onverkort van kracht, maar is deze bovendien nog eens opnieuw bevestigd door de Europese Raden van Stockholm (maart 2001) en van Barcelona (maart 2002). **Derhalve blijft tot 2010 de financiering van innovatie een zeer belangrijke prioriteit van de Bank.**

Uit de resultaten van de naar aanleiding van het Initiatief Innovatie 2000 uitgevoerde activiteiten blijkt dat de EIB door haar brede pakket aan financiële producten tegemoet heeft weten te komen aan een reële economische vraag. Zodoende heeft de Groep voorrang gegeven aan investeringen waarmee expertise kon worden verbreid naar de armste regio's en waaruit de toegevoegde waarde van haar activiteiten naar voren komt:

- **Regionale ontwikkeling:** 66% van de kredietverlening ging naar projecten waardoor de armere regio's van de Unie en de toetredingslanden toegang kunnen krijgen tot de meest geavanceerde technologieën; dit geldt met name ook voor projecten op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en technologienetwerken.
- **Vernieuwende inhoud:** sinds 2000 nam het aantal gefinancierde projecten met een vernieuwend karakter aanzienlijk toe. 59% van de in 2002 toegekende kredieten ging naar projecten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling, in het bijzonder op het gebied van biowetenschappen. Projecten ten behoeve van onderwijs (26% van de kredieten in 2002) hebben een belangrijke vernieuwende component, zowel door aanwending van informatietechnologie (e-learning) als door de toepassing van de resultaten van fundamenteel onderzoek (universiteiten en universitaire ziekenhuizen). Er is financiering verstrekt aan projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van netwerken van informatie- en communicatietechnologie (10% van de kredieten in 2002); het betrof hier projecten die een belangrijke invloed uitoefenen op regionale ontwikkeling of een grote rol spelen bij de verbreiding van innovatie (digitale technologieën ten behoeve van de productie of distributie van audiovisuele producties).
- **Sectorale verdeling:** de verdeling van de projecten over de verschillende sectoren heeft eveneens een ontwikkeling ondergaan: terwijl in 2000 de projecten in de evaluatiefase zich voornamelijk op telecommunicatie richtten (59% in 2000), was de sectorale verdeling van de eind 2002 goedgekeurde projecten in afnemende orde van grootte: onderwijs/e-learning (43%), onderzoek en ontwikkeling (39%), netwerken van informatie- en communicatietechnologie (10%) en verbreiding van innovatie/audiovisuele sector (8%).

Bescherming van het milieu

Bescherming en verbetering van het milieu behoren tot de belangrijkste prioritaire doelstellingen van de EIB. De Bank stelt zich ten doel tussen de 25% en 30% van al haar afzonderlijke leningen in de Europese Unie en de toetredingslanden te verstrekken ten behoeve van projecten die gericht zijn op het behoud en de verbetering van het milieu. Uit de cijfers voor 2002 blijkt dat deze doelstelling ruimschoots is behaald: in de Unie is 44% en in de toetredingslanden 41% van de afzonderlijke leningen aan dergelijke projecten ten goede gekomen.

Als publieke bank die de doelstellingen van de Unie dient, streeft de EIB er tevens naar een bijdrage te leveren aan het milieubeleid van de Europese Unie. Zij past nieuwe strategieën toe ter uitvoering van de internationale verplichtingen die de Unie is aangegaan:

- de vermindering van de emissie van broeikasgassen;
- de ontwikkeling van duurzame energiebronnen;
- het leveren van een bijdrage ten gunste van de initiatieven in de watersector die tijdens de wereldtop in Johannesburg tot stand kwamen.

Samenwerking met de Commissie

In mei 2002 hebben de EIB en de Commissie een gemeenschappelijke intentieverklaring ondertekend, die ten doel had de doelmatigheid te vergroten van beider activiteiten met betrekking tot de concrete uitvoering van de door de Unie aangegane verplichtingen op milieugebied.

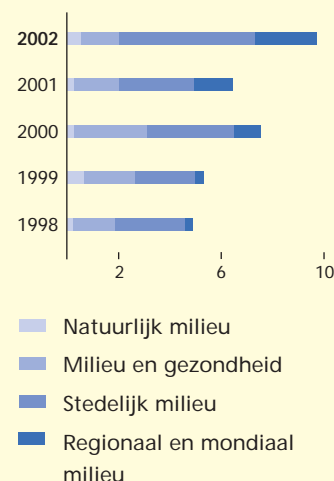
In dit kader steunt de EIB het beleid van de Unie met betrekking tot klimaatverandering, in het bijzonder door middel van haar kredieten ten gunste van projecten die een zuinig energieverbruik – zoals gecombineerde warmte- en stroomproductie, minder vervuilen de industriële processen en openbaar vervoer – en de ontwikkeling van duurzame energiebronnen bevorderen.

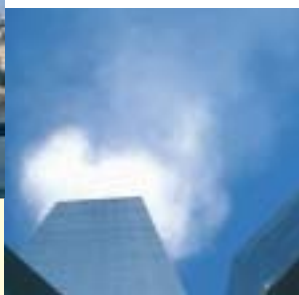
Bovendien heeft de EIB zich aangesloten bij het initiatief "Water voor leven" van de Unie, om zodoende een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de

doelstellingen die door de Verenigde Naties tijdens de wereldtop in Johannesburg voor dit millennium met betrekking tot water en riolering werden uitgezet.

Ten slotte verrichten de EIB en de Commissie gezamenlijk financiële inspanningen in de toetredingslanden, de partnerlanden uit het Middellandse-Zeegebied en de ACS-landen. Om te garanderen dat het investeringsvolume op peil blijft en expertise op milieugebied op doelmatige wijze wordt overgedragen, is synergie tussen de kredietverlening van de Bank en de niet-terugvorderbare steun van de Commissie essentieel. Daarnaast speelt de Bank een adviserende rol jegens de Commissie met betrekking tot projecten die door het Cohesiefonds en via het Pretoetredingsinstrument voor structuurbeleid (ISPA) uit begrotingsmiddelen van de Unie worden gefinancierd.

Het milieu en de kwaliteit van het bestaan
Afzonderlijke leningen
1998-2002: 32 miljard

2002: een recordjaar

In de Europese Unie bedroegen de afzonderlijke leningen van de EIB ten behoeve van milieuprojecten in 2002 9,3 miljard (een toename van 56% ten opzichte van 2001). Daarnaast heeft de Bank voor 1,8 miljard aan globale kredieten verleend voor kleinschalige initiatieven voor milieubescherming die door het MKB en lokale overheden werden uitgevoerd. Een groot deel van de kredieten van de EIB ging naar openbaar stadsvervoer (2,5 miljard) en de watersector (1,4 miljard). In de watersector speelde de kredietverlening van de Bank een beslissende rol; hierdoor werden veel lidstaten in staat gesteld de milieurielichten van de Unie na te leven, die de voornaamste investeringsimpuls in deze sector vormen.

In de toetredingslanden bedroegen de afzonderlijke leningen ten gunste van milieuprojecten 1,3 miljard. Het betrof hier: herstelwerkzaamheden (460 miljoen) in verband met de schade die werd aangericht door de overstromingen waardoor Polen, Tsjechië en Slowakije in augustus 2002 werden getroffen (dit vormden een prioritair interventieterrrein van de EIB); het stedelijk milieu, waaronder openbaar

Milieu en de kwaliteit van het bestaan Afzonderlijke leningen in 2002

	(in mln EUR)
	Totaal
Natuurlijk milieu	538
Milieu en gezondheid	1 458
Stedelijk milieu	5 339
Regionaal en mondiaal milieu	2 394
Totaal afzonderlijke leningen	9 264*

* Sommige projecten vallen onder meerdere rubrieken; de verschillende rubrieken zijn niet cumulatief

vervoer, stadsvernieuwing en sociale woningbouw, (311 miljoen); water en riole-ring (165 miljoen), afvalbeheer en bodem-bescherming (138 miljoen), energiebespa-ring en gebruik van verschillende energiebronnen (110 miljoen). De komende jaren blijft de Bank projecten ondersteunen waarmee de toetredingslan-den in staat worden gesteld te voldoen aan de geldende milieunormen van de Unie; hiervoor zijn kredieten van aanzien-lijke omvang beschikbaar.

Milieurapport 2001-2002

In februari 2003 heeft de EIB haar eerste milieurapport gepubliceerd. Hierin wordt vermeld welke middelen de Bank heeft ingezet voor deze prioritaire doelstelling, en wordt de door de EIB gekozen strategie inzake milieuproblemen uiteengezet; tevens is een overzicht opgenomen van de kredieten die de Bank de afgelopen tijd heeft verleend ten behoeve van het natuurlijk en stedelijk milieu.

Het rapport staat model voor toekomstige versies. Het is tevens uitgangspunt voor de besprekin-gen over milieuvraagstukken die worden gevoerd tussen de EIB en partijen die in haar activiteiten zijn geïnteresseerd.

Het rapport kan worden geraadpleegd op de website van de Bank: www.eib.org

Milieubeschermingsprojecten in derde landen

De Bank hecht veel belang aan het bereiken van synergie tussen de verschillende beschikbare financieringsbronnen; hiertoe werkt zij in derde landen niet alleen samen met de Europese Commissie, maar ook met bilaterale en multilaterale financiële instellingen, evenals met het bankwezen en de zakenwereld. Zodoende kwamen er bij milieuprojecten talrijke medefinancieringen tot stand.

In de westelijke Balkan werkt de EIB mee aan het herstel na de oorlog, en verruimt zij momenteel haar kredietverlening naar activiteiten op het gebied van infrastructuur, inclusief projecten ten behoeve van de watersector en andere milieusectoren, zoals bescherming van het rivierbekken van de Donau en afvalwaterzuivering in de grote steden. De Bank coördineert momenteel een onderzoek dat van het grootste belang is voor het beheer van het milieu in de Adriatische Zee, en verricht werkzaamheden voor de door de Europese Commissie ingestelde "task force" Donau-Zwarte Zee.

In de landen van het euromediterrane partnerschap werd 95 miljoen toegekend voor projecten op het gebied van riolering in zeven Marokkaanse steden, voor bestrijding van industriële vervuiling in Tunesië en voor de wederopbouw van groot-Algiërs na de overstromingen. Bescherming van het milieu is een van de prioriteiten van de "euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap" (FEMIP), die in oktober 2002 werd geïntroduceerd om de economische ontwikkeling en de

politieke en sociale stabiliteit in deze regio te bevorderen. Een van de instrumenten waarmee deze doelstelling kan worden bereikt is de rentesubsidie van 3% die wordt verstrekt uit de begrotingsmiddelen van de Unie en via het programma van technische bijstand ten behoeve van het milieu in het Middellandse-Zeegebied (METAP), dat een bijdrage levert aan de selectie en uitwerking van milieuprojecten.

In de ACS-landen werd 35 miljoen bijgedragen aan waternetwerken in Jamaica en Mauritius. Ter bevordering van dit type projecten worden in het kader van de kredietverlening van de EIB rentesubsidies verleend, die uit de begrotingsmiddelen van de lidstaten worden gefinancierd. Via de investeringsfaciliteit uit hoofde van de overeenkomst van Cotonou krijgt de EIB nieuwe mogelijkheden om bij te dragen aan de bescherming van het milieu, waardoor met name de doelstellingen van het initiatief "Water voor leven" kunnen worden bereikt.

In Rusland financiert de EIB in de regio's Sint-Petersburg en Kaliningrad twee projecten in de sector water en riolering; hiertoe kreeg de Bank na de Europese Raad van Stockholm (maart 2001) van haar Raad van Gouverneurs een speciaal mandaat voor kredietverlening ter hoogte van 100 miljoen. In het kader van het "Milieupartnerschap voor de Noordelijke Dimensie" hebben de EIB en de Russische Federatie in december 2002 een kaderovereenkomst ondertekend ten behoeve van de uitvoering van de kredietverlening van de Bank en de regels die hierbij van toepassing zijn.

Vorbereiding van de toekomstige lidstaten op het EU-lidmaatschap

Sinds 1990 heeft de EIB in de toetredingslanden voor ruim 20 miljard aan kredieten verstrekt; 19,7 miljard hiervan ging naar de landen in Midden-Europa en 786 miljoen naar Cyprus en Malta. De kredietverlening van de Bank blijft de voornaamste externe financieringsbron in de toekomstige lidstaten; alleen al in het jaar 2002 bedroeg de kredietverlening 3,6 miljard, een duidelijke groei in vergelijking met 2001 (2,7 miljard).

In de toetredingslanden geeft de Bank prioriteit aan projecten die hen in staat stellen te voldoen aan de in de Unie geldende normen en wetten. De kredietverlening van de Bank wordt uitgevoerd binnen het kader van:

- het kredietmandaat, verbonden aan zekerheden uit de communautaire begrotingsmiddelen, waardoor zij bevoegd is 8,68 miljard aan kredieten te verstrekken in de periode 2000-2006;
- de pretoetredingsfaciliteit, die de Bank op eigen initiatief en voor eigen risico zonder communautaire garantie heeft ingevoerd voor een periode van drie jaar (8,5 miljard tussen 2000-2003).

Sinds 2002 gelden voor projecten in de toetredingslanden dezelfde doelstellingen en evaluatiecriteria en wordt hierbij hetzelfde risicobeheerbeleid gevoerd als voor verrichtingen in de lidstaten van de huidige Unie.

Toetredingslanden
1998-2002: 12 miljard

(in mln EUR)

2002	3641
2001	2659
2000	2948
1999	2373
1998	2375

Verbetering van het milieu

De toekomstige lidstaten moeten aanzienlijke investeringen realiseren om zich te conformeren aan de binnen de Unie geldende regelgeving met betrekking tot het milieu. Door haar financieringsactiviteiten ondersteunt de Bank deze ontwikkeling; in dit kader verstrekt zij zowel kredieten ten behoeve van stads- en streekvervoer, waardoor luchtvervuiling wordt bestreden en de kwaliteit van het bestaan wordt verhoogd, als aan een groeiend aantal waterbeheersystemen in de grote stedelijke centra. In totaal werd in 2002 1,3 miljard, oftewel 36% van de in deze landen verleende kredieten, besteed aan de verbetering van het natuurlijk en stedelijk milieu.

In het kader van het Pretoetredingsinstrument voor structuurbeleid (ISPA), waarbij de kredieten van de Bank gekoppeld worden aan subsidies van de Europese Commissie, bleef de EIB in een gestaag tempo medefinancieringen verstrekken aan projecten op het gebied van vervoer en milieu.

Solidariteit met door de overstromingen getroffen gebieden

De EIB reageerde zeer alert op de overstromingen van de Elbe in augustus 2002 en verstrekte reeds aan het einde van deze maand een kaderlening van 1 miljard voor noodhulp bij het herstel van de enorme schade die door de watersnood in oostelijk Duitsland, Tsjechië en Oostenrijk werd aangericht. In dit verband ontving Tsjechië in 2002 400 miljoen aan financiële noodhulp.

Daarnaast staat de Bank klaar om kredieten te verstrekken voor andere herstelwerkzaamheden en om investeringen te doen in de preventie van overstromingen.

Een breed en solide pakket steunmaatregelen voor het MKB

De EIB heeft haar kredietverlening aan het MKB versterkt en verbreed, teneinde steun te bieden aan de aanzienlijke vooruitgang die haar partnerbanken boekten bij hun financieringsactiviteiten ten behoeve van kleinere ondernemingen. Zo droeg de EIB

Doelstelling 2004 en het vervolg

In het voorjaar van 2004 wordt de Europese Unie uitgebreid met tien nieuwe lidstaten. Tijdens de Europese Raad van Kopenhagen (12-13 december 2002) heeft de Unie opnieuw uiting gegeven aan de wens **Bulgarije en Roemenië** in 2007 te mogen verwelkomen. De toetredingsfaciliteiten voor deze twee landen zullen tussen 2004 en 2006 sterk toenemen, terwijl daarnaast ook de activiteiten van de Bank op niveau zullen blijven.

Overigens is door dezelfde Raad bepaald dat de toetredingsonderhandelingen met **Turkije** snel in gang moeten worden gezet wanneer dit land, dat sinds de Europese Raad van Helsinki (december 1999) kandidaat-lidstaat is, voldoet aan de "criteria van Kopenhagen"; dit zal worden vastgesteld bij de evaluatie, die volgens de planning eind 2004 zal plaatsvinden.

Sinds 2001 komt Turkije voor op de lijst van landen die in aanmerking komen voor de gedurende drie jaar geldende pretoetredingsfaciliteit van de Bank. Tevens valt dit land volledig onder het "proces van Barcelona", dat ten grondslag ligt aan de relaties tussen de Unie en het Middellandse-Zeegebied.

De verrichtingen van de Bank in Turkije vinden zodoende plaats uit hoofde van een aantal mandaten van de EIB in het Middellandse-Zeegebied: Euromed II (tot eind 2007), de euromediterrane faciliteit (tot eind 2004), het steunprogramma TERRA naar aanleiding van de aardbevingen van september 2001 en het programma voor speciale actie ter voorbereiding van de vorming van de douane-unie (tot eind 2004).

Voorts valt Turkije onder de "euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap" (FEMIP) (zie blz. 24).

Als kandidaat-lidstaat en lid van het euromediterrane partnerschap kan Turkije erop rekenen dat de EIB steun zal verlenen aan de modernisering van de economie van het land en aan de voorbereiding op de opname in de Unie. In dit kader speelt Turkije door zijn geografische ligging, evenals in menselijk opzicht, een bijzondere rol in de "kring van vrienden van de Unie in het gebied dat strekt van de Zwarte Zee tot aan de zuidkust van de Middellandse Zee" – aldus Romano Prodi bij de afsluiting van de Europese Raad van Kopenhagen.

het afgelopen jaar per project gemiddeld 600 000 euro bij aan de financiering van door het MKB gedane investeringen (1,4 miljoen in 2001).

In 2002 konden door middel van de globale kredieten (233 miljoen) ongeveer 380 kleine en middelgrote projecten worden gefinancierd; daarnaast stelde

de EIB haar partnerbanken bijna 500 miljoen voor nieuwe globale kredieten beschikbaar.

De ontwikkeling van een sterk en concurrerend MKB in de toekomstige lidstaten is een belangrijke fase in de samenvoeging van de economieën van de huidige en de toekomstige lidstaten; zo

heeft de EIB samen met de Europese Commissie een nieuwe financieringsfaciliteit voor kleine en middelgrote ondernemingen opgezet (het MKB-steunmechanisme). In het kader van dit partnerschap stelt de Commissie 30 miljoen beschikbaar in de vorm van niet-terugvorderbare steun, en verstrekt de Bank in de vorm van kredietlijnen een bedrag van 300 miljoen aan een selectie van banken in de regio.

Het EIF speelt eveneens een steeds belangrijker rol bij de financiering van hightech-ondernemingen in de toekomstige lidstaten. Het afgelopen jaar is het EIF gaan deelnemen in het "Genesis Private Equity Fund" (gevestigd te Praag), waarmee het Fonds zijn activiteiten geografisch gezien naar Tsjechië en Slowakije uitbreidde. Hiermee had het EIF zes deelnemingen in risicokapitaalfondsen in Midden-Europa; het totale bedrag aan investeringen van het Fonds in deze regio bedroeg 75 miljoen.

Begin 2003 stelde het EIF zijn meerjarenprogramma voor ondernemingen ("MAP 2001-2005") ook open voor toetredingslanden (zie onder "De EIB-Groep en het MKB", blz. 28).

Steun aan directe investeringen door grote ondernemingen

Directe investeringen door grote ondernemingen uit de huidige Unie in de toetredingslanden zijn van cruciaal belang voor de modernisering van de betrokken economieën, in het bijzonder aangezien hierdoor managementvaardigheden en technologische expertise worden overgedragen.

Ter ondersteuning van dergelijke projecten heeft de Bank haar financiële aanbod bijgesteld, en past zij voortaan in deze landen ten aanzien van grote ondernemingen dezelfde financieringscriteria toe als in de

Unie. Zo biedt de EIB kaderkredieten of projectfinanciering aan, eventueel in de vorm van gestructureerde financieringen of van leningen die een element van risicodeling bevatten.

Via deze mogelijkheden is al een aantal investeringsprojecten tot stand gekomen. Verscheidene activiteiten zijn reeds in een gevorderd stadium. Voorts is in 2002 een leningovereenkomst getekend voor een project met betrekking tot een fabriek van koelkasten in een voorstad van Praag.

Toetredingslanden Kredieten verstrekt in 2002

	(in mln EUR)
Polen	1 083
Tsjechië	898
Hongarije	515
Roemenië	383
Slovenië	202
Letland	123
Bulgarije	87
Slowakije	80
Estland	50
<i>Midden-Europa</i>	<i>3 421</i>
Cyprus	220
<i>Middellandse-Zeegebied</i>	<i>220</i>
Toetredingslanden *	3 641

* waarvan 3 141 miljoen uit de pretoetredingsfaciliteit

Forum 2002: "De uitbreiding van de Europese Unie naar het Oosten staat voor de deur"

"De toetredingslanden verdienen het lid te worden van de Unie. De uitbreiding kan niet meer worden teruggedraaid en wordt gegarandeerd een succes". Met deze woorden richtte **Günter Verheugen**, Europees Commissaris, zich tot de 550 deelnemers aan het achtste EIB-Forum ⁽¹⁾ dat op 7 en 8 november 2002 in Wenen plaatsvond. Met de afronding van de toetredingsonderhandelingen in zicht (december 2002, Kopenhagen) was het EIB-Forum uiterst actueel; het trok zeer veel belangstelling van politici en van vertegenwoordigers van de zakenwereld en het bankwezen, die zowel uit de Unie als de toetredingslanden afkomstig waren.

In zijn openingsrede gaf de president van de EIB **Philippe Maystadt** een overzicht van de voornaamste activiteiten van de Bank in de toetredingslanden: steun aan infrastructuur en aan regionale ontwikkeling, en daarnaast vooral aan directe investeringen uit het buitenland; via de laatste activiteit wordt niet alleen kapitaal maar ook kennis overgedragen.

Ter samenvatting van de discussies prezen **Ewald Nowotny** en **Wolfgang Roth**, vice-presidenten van de Bank, de enorme hervormings- en moderniseringsinspanningen die door de toetredingslanden tot nu toe zijn gedaan; zij merkten evenwel op dat er nog taken te verrichten zijn op het gebied van de bevordering van directe investeringen. Met name is het van belang het wettelijk kader een hechtere basis te geven en te bewerkstelligen dat de aangenomen wetten ook feitelijk worden toegepast; daarnaast moeten maatregelen worden getroffen om de overmaat aan regelgeving in te perken en bureaucratische belemmeringen weg te nemen, en dient de herstructurering van ondernemingen voortvarender ter hand te worden genomen. Voorts dienen de ondernemingen nauw samen te werken met de instellingen voor hoger onderwijs in hun regio, om te bevorderen dat er "centres of excellence" tot stand komen die gekwalificeerd en dynamisch personeel kunnen opleiden.

Onder de sprekers waren zeer veel vertegenwoordigers van de toetredingslanden zoals de Servische minister van vervoer, mevrouw Resata-Vukosavljevic; de Roemeense minister van vervoer, mevrouw Tudor Mitrea; de staatssecretaris van het Poolse ministerie van Economische Zaken, mevrouw Freyberg; de Hongaarse minister van Financiën, de heer László; de Gouverneur van de Centrale Bank van Roemenië, de heer Isarescu; de vroegere Gouverneur van de Centrale Bank van Tsjechië en President van het Instituut voor financiële stabiliteit in Zwitserland, de heer Tošovský en de heer Wilhelm, lid van de raad van bestuur van Volkswagen Slowakije.

Eregast bij het officiële diner in het stadhuis van Wenen was **Alexander Kwasniewski**, President van de Poolse Republiek. Nadat hij het verdeelde Europa van vóór 1989 in de herinnering had geroepen, schetste hij een beeld van de sindsdien afgelegde weg en bevestigde hij dat de uitbreiding de beste mogelijkheid biedt voor veiligheid, vertrouwen, solidariteit en vooruitgang op Europese schaal.

⁽¹⁾ Meer informatie betreffende de werkzaamheden van het Forum treft u aan in EIB Information No 112 en op de website van EIB www.eib.org/forum.

Günter Verheugen,
Europees Commissaris
verantwoordelijk voor de uitbreiding

Pat Cox, Voorzitter van het Europees
parlement en Karl-Heinz Grasser,
minister van Financiën van Oostenrijk

Wolfgang Schüssel, Bondskanselier
van Oostenrijk en Wolfgang Roth,
vice-president van de EIB

Ewald Nowotny, vice-president van de EIB
en Aleksander Kwasniewski,
President van de Poolse Republiek

Philippe Maystadt, president van de EIB

Het nieuwe euromediterrane financiële partnerschap

In 2002 is 1,6 miljard – een recordbedrag – aan kredieten verleend in de tien partnerlanden uit het Middellandse-Zeegebied. Daarnaast werd er voor de activiteiten in Cyprus en Malta 220 miljoen uitgetrokken. Hieruit blijkt wederom dat de Bank een zeer voorname rol speelt met betrekking tot de economische ontwikkeling en de stabiliteit van de regio.

Deze resultaten werden bereikt in weerwil van de economische situatie, die de weerslag ondervond van de aanhoudende politieke spanningen in het gebied; in dit kader heeft de Bank op instigatie van de Europese Raad van Barcelona (maart 2002) een beslissende functie vervuld door het euromediterrane financiële partnerschap nieuw leven in te blazen. Tijdens de bijeenkomst die de Bank op 18 oktober 2002 in Barcelona organiseerde, werd door de ministers van Financiën van de 27 landen van de Unie en de partners uit het Middellandse-Zeegebied een nieuw financieel instrument van de Bank ingewijd: de “euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap” (FEMIP).

Landen in het Middellandse-Zeegebied

1998-2002: 6 miljard

(in mln EUR)

De FEMIP: een nieuwe dimensie voor de financiering van de EIB in de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied

De euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap (FEMIP) is een belangrijke stap in de ontwikkeling van de financiële en economische samenwerking tussen de Unie en de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied. De prioritaire activiteiten worden gevormd door:

- de ontwikkeling van de particuliere sector: zowel plaatselijke ondernemingen als directe investeringen die door ondernemingen uit de Unie worden gedaan in de partnerlanden in deze regio;
- het verlenen van ondersteuning bij de hervorming en privatisering van de economieën van de betrokken landen;
- uitbreiding van de steun aan regionale samenwerkingsprojecten en aan investeringen op sociaal gebied - in onderwijs, gezondheidszorg en milieu;
- het ter beschikking stellen van vernieuwende financiële producten en van risicokapitaal, evenals het bieden van technische bijstand in de beginfase van nieuwe projecten.

Een van de voornaamste kenmerken van deze faciliteit is dat er bij de uitvoering van de hulp door de EIB een groter beroep wordt gedaan op de partnerlanden; hierbij wordt gebruik gemaakt van een “Comité voor economische coördinatie en communicatie”, waarin de landen van de Unie en de betrokken Middellandse-Zee-landen elkaar twee keer per jaar treffen. De Bank is daarnaast voornemens contacten te leggen met de marktpartijen en de plaatselijke autoriteiten in de partnerlanden en hiertoe bureaus in de regio te vestigen. Het eerste bureau wordt in 2003 in Caïro geopend.

Al in 2002 zijn er leningovereenkomsten getekend voor de eerste projecten. Deze richten zich op de ontwikkeling van de particuliere sector – de eerste prioriteit van de faciliteit: er werden kredieten verstrekt voor een autofabriek in Turkije en voor de eerste cementfabrieken in de particuliere sector in Tunesië en Algerije. Daarnaast zijn er voor de versterking van het eigen vermogen van ondernemingen in Egypte en Algerije verscheidene financieringen met risicokapitaal toegekend.

Bij de in 2002 goedgekeurde projecten bedraagt het aandeel van de kredietverle-

ning aan de particuliere sector meer dan 30%.

Bij de uitvoering van de faciliteit werkt de EIB nauw samen met alle partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van de regio: de Europese Commissie, het Europese bankwezen en de ontvangende landen, de multilaterale ontwikkelingsbanken (Wereldbank, Internationale Financieringsmaatschappij (IFC), African Development Bank (AfDB), enz.) en de bilaterale ontwikkelingsbanken.

Voorwaarden creëren voor duurzame ontwikkeling

In 2002 werden er aan de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied opnieuw kredieten verleend ten behoeve van infrastructuur voor economische ontwikkeling (1 440 miljoen): energieproductie en -distributie, communicatie, waterbeheer en milieu. In dit verband kan worden gewezen op de kredieten voor de wederopbouw van de infrastructuur van groot-Algiers na de overstromingen van november 2001 (45 miljoen) en voor riolering in zeven steden in het noorden en midden van Marokko (20 miljoen), evenals voor

grote netwerken voor elektriciteitsdistributie in Marokko, Tunesië en Egypte.

Voorts maakten zo'n veertig bemiddelende financiële instellingen die gevestigd zijn in de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied gebruik van de kredietlijnen van de EIB, om zodoende financieringen te verstrekken ten behoeve van het eigen vermogen en investeringsprojecten van het MKB. Deze globale kredieten (313 miljoen in 2002) dragen bij aan de ontwikkeling van de financiële sector van de betrokken landen, doordat hun technische en financiële mogelijkheden worden versterkt; in het kader van de faciliteit wordt een dergelijke activiteit aangemoedigd.

De EIB heeft tevens kredieten verstrekt ten behoeve van sociale infrastructuur (205 miljoen), met name voor de Universiteit van Nicosia in Cyprus en voor 6 800 nieuwe informaticakolommen in het Turkse basisonderwijs, evenals voor een programma voor renovatie en ontwikkeling van achttien ziekenhuizen in Syrië.

Kredieten in de niet-EU landen in het Middellandse-Zeegebied in 2002

	(in mln EUR)	
	Totaal	waarvan risicokapitaal
Turkije	561	6
Tunesië	290	
Algerije	227	6
Egypte	225	25
Marokko	140	
Syrië	100	
Libanon	45	
Middellandse-Zeegebied	1 588	37

Inwijding van de euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap ("FEMIP") (v.l.n.r.): Pedro Solbes, lid van de Europese Commissie, Jordi Pujol, President van de Generalitat de Catalunya, Rodrigo Rato, minister van Economische Zaken van Spanje, Philippe Maystadt, president van de EIB

Samenwerking met de overige partnerlanden

Naast haar verrichtingen in de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied, neemt de Bank ook actief deel aan het communautaire beleid voor ontwikkelingssteun en samenwerking in de overige derde landen.

Westelijke Balkan

In 2002 heeft de EIB haar financieringsactiviteiten in de westelijke Balkan opgevoerd en voor bijna 425 miljoen aan kredieten verstrekt (320 miljoen in 2001).

De steun ging met name naar netwerken voor vervoer en energie (380 miljoen). Aldus kunnen de netwerken binnen de regio's op elkaar worden aangesloten en worden verbonden met de netwerken van de Unie en de toetredingslanden; voorts dragen de projecten bij aan het herstel van de verbindingen van met name het Joegoslavische elektriciteitsnet met dat van de Unie, zodat coördinatie van het elektriciteitstransport (UCTE) mogelijk is.

Voor de ontwikkeling van de particuliere sector (45 miljoen) werd door de Bank voor het eerst een lening verstrekt ter ondersteuning van directe buitenlandse investeringen in de westelijke Balkan (cementfabriek van Lukavac); tevens werd het eerste globale krediet toegekend ten behoeve van investeringen door kleine en middelgrote ondernemingen in de particuliere sector en door lokale overheden in de Federale Republiek Joegoslavië.

Balkan

Kredieten toegekend in 2002

	(in mln EUR)
	Totaal
Federale Republiek Joegoslavië	270
Kroatië	130
Bosnië-Herzegovina	25
Balkan	425

In de toekomst zet de EIB haar financieringsinspanningen ten behoeve van deze regio voort door jaarlijks een bedrag van gemiddeld 400 miljoen beschikbaar te stellen. De Bank blijft adequate langetermijnkredieten verstrekken voor de wederopbouw en de technische modernisering van de regionale en gemeentelijke basisinfrastructuur (vervoer, energie en milieu). Daarnaast gaat zij haar steun aan de ontwikkeling van de particuliere sector opvoeren en zal zij actief zijn bij de medefinanciering van gerichte initiatieven ten gunste van onderwijs en gezondheidszorg.

Afrika, Caribisch gebied, Stille Oceaan en LGO

In 2002 was de EIB actief in vijftien landen en heeft zij een regionaal project gefinancierd.

ACS-landen en LGO

Kredieten toegekend in 2002

	(in mln EUR)	
	Totaal	waarvan risico kapitaal
Afrika	213	130
<i>Zuidelijk Afrika en de Indische Oceaan</i>	50	20
<i>West-Afrika</i>	48	28
<i>Midden- en Equatoriaal-Afrika</i>	42	42
<i>Oost-Afrika</i>	40	40
<i>Multiregionaal</i>	33	
Caribisch gebied	81	41
Stille Oceaan	4	4
ACS-LGO	298	175

Vorbereidingen voor de investeringsfaciliteit van Cotonou

De overeenkomst van Lomé, uit hoofde waarvan de EIB haar kredieten in de ACS-landen verstrekke, is vervangen door de overeenkomst van Cotonou, die op 1 april 2003 in werking treedt. In dit kader hebben de lidstaten de EIB de verantwoordelijkheid toebedeeld voor het beheer van een faciliteit van 2,2 miljard gedurende de komende vijf jaar, waarnaast voor investeringen nog eens 1,7 miljard beschikbaar zal zijn uit de eigen middelen van de Bank. De voornaamste doelstelling is armoedebestrijding; derhalve wordt voorrang gegeven aan kleinschalige investeringen in de particuliere sector, evenals aan projecten op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs. De investeringsfaciliteit wordt opgezet als een doorlopend fonds, met andere woorden, door middel van de aflossingen worden nieuwe projecten gefinancierd.

De Bank heeft reeds alle organisatorische en administratieve maatregelen getroffen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de faciliteit wanneer de overeenkomst van Cotonou in werking treedt.

cierd. De kredieten bedroegen in totaal bijna 298 miljoen, waarvan 175 miljoen uit begrotingsmiddelen van de lidstaten afkomstig was.

Er werden kredieten verstrekt ten behoeve van belangrijke projecten, zoals:

- luchtverkeerscontrole in een aantal gebieden in Afrika en op Madagaskar (33 miljoen), waardoor de veiligheid van het luchtverkeer tussen Afrika en Europa en boven de Indische Oceaan wordt vergroot;
- herstel en uitbreiding van het stedelijk elektriciteitsnet in acht steden in Ethiopië (25 miljoen);
- de onderzeese telefoonkabel van optische vezels (22 miljoen), waarmee Europa wordt verbonden met verscheidene Afrikaanse kuststaten tot aan Zuid-Afrika, met landlijnen naar een aantal ingesloten landen.

Zuid-Afrika

50 miljoen van de kredieten betrof de financiering van investeringen van kleine of middelgrote omvang. Daar-

naast introduceerde de EIB namens de Europese Commissie een risicokapitaal-faciliteit met een waarde van 58 miljoen, waarmee de oprichters van ondernemingen in de achtergebleven sectoren met eigen vermogensmiddelen worden ondersteund. Deze faciliteit is een van de meest zichtbare onderdelen van het beleid van de Zuid-Afrikaanse regering, dat zich richt op een duurzame ontwikkeling van het land.

Landen in Latijns-Amerika, Azië

Van de in 2002 verleende kredieten ontving Latijns-Amerika 84,6 miljoen en Azië 89,6 miljoen, waarmee in totaal 174,2 miljoen aan financieringen werd verstrekt. De EIB richt zich in de eerste plaats op het versterken van de aanwezigheid van Europese ondernemingen en banken, door steun te verlenen aan door hen te financieren projecten die zowel voor de Unie als voor de betrokken landen van belang zijn.

Latijns-Amerika en Azië Kredieten toegekend in 2002

	(in mln EUR)
Latijns-Amerika	85
Brazilië	55
Regionaal (Midden-Amerika)	30
Azië	90
Indonesië	50
Sri Lanka	40
Latijns-Amerika, Azië	174

De EIB-Groep en het MKB

De EIB-Groep kan voorzien in financieringen op korte en middellange termijn via globale kredieten en daarnaast eigen vermogen verstrekken via activiteiten met risicokapitaal. Zodoende worden alle middelen beschikbaar gesteld die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen in een veranderende economie.

De afgelopen vijf jaar heeft de EIB-Groep ten behoeve van het MKB in de Unie en de toetredingslanden de volgende activiteiten verricht:

- 24,5 miljard in de vorm van globale kredieten, die werden toegekend aan 150 partnerbanken;
- 2,5 miljard in de vorm van deelnemingen in 184 risicokapitaalfondsen;
- 4,5 miljard ten behoeve van globale garanties via 95 overeenkomsten met gespecialiseerde banken.

Naar schatting hebben ongeveer **275 000 kleine en middelgrote ondernemingen** de afgelopen vijf jaar geprofiteerd van de activiteiten van de EIB-Groep.

De globale kredieten van de EIB

In totaal is door de EIB in 2002 12,2 miljard aan globale kredieten toegekend, waarvan bijna 6,2 miljard is gegaan naar investeringen door zo'n 30 000 kleine en middelgrote ondernemingen.

De EIB is erop gericht de kring van haar bemiddelende banken verder te verruimen, teneinde aldus beter tegemoet te kunnen komen aan de behoeften van het MKB en van bepaalde sectoren. In dit verband heeft de Bank globale kredieten toegekend aan regio's met een ontwikkelingsachterstand (in Italië, het Verenigd Koninkrijk en de oostelijke deelstaten van Duitsland) of ten behoeve van specifieke aandachtsgebieden (zoals milieu, energiebesparing of de audiovisuele sector). Daarnaast voerde zij een aantal effectiseringstransacties uit, die een aanvulling vormden op haar klassieke globale kredieten in Italië, Spanje en Frankrijk; hiermee verruimde de Bank haar financieringsinstrumenten ten behoeve van het MKB aan het bankwezen.

Risicokapitaal van het EIF

Sinds 2000 coördineert het EIF alle investeringen van de EIB-Groep in gespecialiseerde

risicokapitaalfondsen; deze ondersteunen via startkapitaal ("early stage") de oprichting en ontwikkeling van technologieondernemingen in Europa en de toetredingslanden. Het EIF beheert eveneens de begrotingsmiddelen die door de Europese Commissie ter beschikking worden gesteld ten behoeve van "seed-capital" (het meerjarenprogramma voor ondernemingen, "MAP 2001-2005").

De investeringsstrategie van het EIF is gebaseerd op drie hoofdpijlers:

- steun aan geavanceerde technologie in Europa (biotechnologie, nieuwe materialen, convergentie);
- steun aan fondsen die een bijdrage leveren aan de doelstelling van regionale ontwikkeling in de Unie (Zuid-Europa en toetredingslanden);
- steun aan fondsen die op paneuropese basis opereren.

Ondanks de duidelijk dalende markt werd in 2002 door het EIF 471,5 miljoen uitgezet, verdeeld over 36 transacties. Ten gevolge van de zeer moeilijke situatie van de risicokapitaalsector in Europa en met name door de instorting van de nieuwe beurzen zag de

EIB-Groep zich evenwel genoodzaakt verliezen te boeken ter hoogte van 132 miljoen, die overigens grotendeels niet werden gerealiseerd.

Eind 2002 beheerde het EIF een portefeuille van in totaal 2,5 miljard, verdeeld over 184 fondsen; deze zijn actief in de gehele Unie en in een aantal toetredingslanden. Deze risicokapitaaltransacties kwamen ten goede aan ruim 1 800 ondernemingen (op een geschat totaal van 10 000 hightechondernemingen in de Unie). Aldus is het EIF een zeer belangrijke kracht geworden in de in Lisbon uitgezette strategie ter verbetering van de achterstand in het concurrentievermogen van de Unie, in het bijzonder op het gebied van de geavanceerde technologie.

De garantieportefeuille van het EIF ten behoeve van het MKB

De tweede pijler van de activiteit van het EIF wordt gevormd door de gestructureerde garantie die via bancaire kredietportefeuilles aan het MKB wordt verleend. Door deze activiteit krijgen de ontvangende financiële instellingen meer mogelijkheden tot kredietverlening aan deze cliënten; tevens kunnen zij de verliezen op hun MKB-portefeuilles terugbrengen, evenals hun voorzieningen voor risico's. Deze operaties worden gedeeltelijk gefinancierd uit begrotingsmiddelen van de Unie via het meerjarenprogramma voor ondernemingen, "MAP 2001-2005". Onderdeel van het programma is een garantiefaciliteit voor het MKB, die uit vier onderdelen bestaat:

- garantie voor kleine en middelgrote ondernemingen in de groeifase;
- deelnemingen;

- investeringen in informatie- en communicatietechnologie (ICT);
- microkrediet. Deze garanties, die betrekking hebben op kredieten beneden de 25 000 euro, maakten in 2002 een veelbelovende start. Door de ondersteuning van de activiteit van de kleinste ondernemingen kon het EIF een belangrijke rol spelen bij de verwezenlijking van de communautaire doelstelling inzake economische en sociale cohesie.

Het EIF biedt een compleet pakket aan garantieproducten: kredietverzekeringen en indirecte verzekeringen (in het kader van de garantiefaciliteit voor het MKB), evenals, uit eigen middelen, kapitaalverhoging door middel van effectivering van achtergestelde ("mezzanine" of "junior") tranches van schulden van kleine en middelgrote ondernemingen. Doordat de kwaliteit van de uitgegeven schuldpapieren door de tussenkomst van het EIF wordt verhoogd, stellen deze transacties, die plaatsvinden op basis van een onderliggend samenstel van kredietportefeuilles voor het MKB, de betrokken banken in staat meer financiële middelen vrij te maken ten behoeve van het MKB.

In 2002 heeft het EIF voor een bedrag van 1,235 miljard aan garantietransacties gesloten (958 miljoen in 2001). De MKB-garantieportefeuille van het EIF bedraagt meer dan 4,5 miljard, waarbij 95 bemiddelende financiële instellingen betrokken zijn. Het hefboomeffect van dit type verrichtingen is uiterst belangrijk: hierdoor konden meer dan 170 000 ondernemingen worden ondersteund (waarvan ruim 100 000 via de op communautair mandaat beheerde garantiefaciliteit voor het MKB).

Nieuwe adviesactiviteiten voor het EIF

Ter bevordering van haar contacten met de Europese Commissie heeft het EIF onlangs een kaderovereenkomst afgesloten met het DG Regionaal beleid ter ondersteuning van het beleid voor "financial engineering" van de structuurfondsen. Met deze nieuwe activiteit, die losstaat van de garantie- en investeringsactiviteiten van het EIF, wordt met name beoogd agentschappen voor regionale ontwikkeling technisch te ondersteunen bij haalbaarheidsonderzoek of vragen rond de opbouw van fondsen.

Financiering van transeuropese netwerken (TEN's)

Twaalf van de veertien prioritaire vervoersprojecten en zeven van de tien prioritaire energieprojecten met een totale waarde van 22,5 miljard zijn door de EIB goedgekeurd.

Voor de economische integratie van de Unie en de toekomstige lidstaten zijn goed functionerende verbindings-, energietransport- en informatienetwerken van groot belang. Zo heeft de Bank sinds 1993, gevolg gevend aan verschillende communautaire initiatieven en naar aanleiding van de vaststelling van de prioritaire transeuropese netwerken in de Unie en, in een later stadium, in de toekomstige lidstaten, haar activiteit ten gunste van TEN's en infrastructuur van communautair belang aanzienlijk uitgebreid.

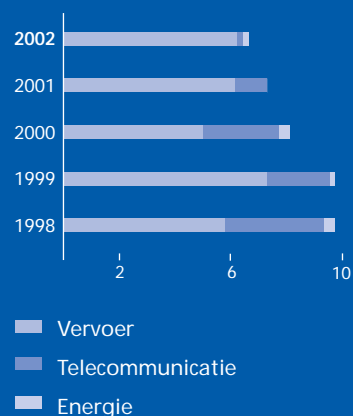
De EIB is de belangrijkste bancaire financieringsbron voor deze grote netwerken, en door haar betrokkenheid bij deze projecten komt in financieel opzicht een reële toegevoegde waarde tot stand. Zo is zij in staat om:

- op uitstekende voorwaarden de grote bedragen ter beschikking te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de projecten;
- looptijden (30 jaar en langer) te bieden die aangepast zijn aan de omvang van de projecten;
- zorg te dragen voor kredieten die eventueel in gestructureerde vorm worden aangeboden, waardoor ook handelsbanken en kapitaalmarkten een rol kunnen spelen bij de financiering.

De katalyserende rol van de EIB blijkt met name uit de vele publiek-private samenwerkingsverbanden die door de Bank worden gesteund. In 2002 werd voor dit type projecten ruim 1,6 miljard toegekend; het betrof hier de financiering van grootschalige projecten zoals de metro in Londen en Madrid (MetroSur), de aanleg van autowegen in Portugal, het Verenigd Koninkrijk en Spanje en de tunnel van Rostock (Duitsland).

Bij de vaststelling van prioritaire projecten voor transeuropese netwerken tot 2020 blijft de EIB daarnaast samenwerken met de Europese Commissie, de lidstaten en de toetredingslanden, zoals met name blijkt uit de deelname van de Bank aan het overleg op hoog niveau inzake het transeuropese vervoersnetwerk onder voorzitterschap van Karel Van Miert, voormalig vice-voorzitter van de Commissie.

**Transeuropese netwerken (TEN's)
1998-2002: 42 miljard**

7,5 miljard in de Unie

In 2002 heeft de EIB voor TEN's en infrastructuur van communautair belang binnen de Unie in totaal 7,5 miljard toegekend; het betrof hier netwerken op het gebied van vervoer en telecommunicatie.

In de vervoerssector hadden de belangrijkste financieringen betrekking op:

- de aanleg van hogesnelheidsspoorlijnen, zoals de verbinding tussen Keulen en Frankfurt/het vliegveld van Frankfurt (Duitsland), die tussen Milaan en Bologna (Italië), de aanleg van de TGV Est-Europe (Frankrijk), en de verbinding

gen tussen Brussel, Antwerpen/Luik en de Duitse grens (België);

- de verbetering van (auto)snelwegen; het betrof hier met name de technische verbetering van het traject Bologna - Florence van de A1 tussen Noord-Italië en de Mezzogiorno en de reconstructie van het traject Turijn - Milaan van de A4; de bouw van een tolviaduct in Millau (Aveyron) op de verkeersader Parijs - Béziers/Spainje en de uitvoering van een programma voor verbetering van de veiligheid op het Franse wegennet; de aanleg van weggedeeltes op de verkeersader Egnatia en de rondweg ten noorden van

Athene in Griekenland; en de aanleg van een autoweg tussen Pamplona en Logroño in Spanje;

- het versterken van de luchthaveninfrastructuur in Madrid (Spanje), München, Düsseldorf, Dresden en Leipzig (Duitsland), Londen-Heathrow (Verenigd Koninkrijk), Amsterdam (Nederland), Porto (Portugal) en Billund (Denemarken);
- de uitbreiding en modernisering van haveninfrastructuren in Italië (ongeveer twintig havens), Spanje (Barcelona en Valencia), Duitsland (Hamburg en Bremerhaven) en Denemarken (Aarhus).

Daarnaast werd 300 miljoen toegekend voor de financiering van netwerken voor mobiele telecommunicatie of satelliettelecommunicatie in Spanje, Griekenland en België.

1,6 miljard in de toetredingslanden

In de toetredingslanden, waar grote behoefte bestaat aan de ontwikkeling en het herstel van de infrastructuur, is in 2002 ten behoeve van vervoers- en telecommunicatienetwerken 1,6 miljard aan kredieten verstrekt.

Het betrof hier projecten voor (auto)snelwegen (1,1 miljard in Polen, Roemenië, Tsjechië, Slovenië, Hongarije en Letland), (lucht)haveninfrastructuren of luchtverkeersbeheer (270 miljoen in Polen, Bulgarije en Cyprus) en spoor- en binnenvaartvervoer (100 miljoen in Hongarije en Roemenië). Daarnaast werd 52 miljoen toegekend aan een project met betrekking tot het netwerk voor mobiele telefonie in Slovenië.

Steun van de EIB ten behoeve van de transeuropese netwerken en verbindingen naar omliggende landen 1993-2002

- Tracé van de prioritaire transeuropese netwerken (TEN's)
- Gedeelten van deze TEN's waarvoor reeds financieringsverplichtingen zijn aangegaan
- Overige gefinancierde Europese infrastructuren en netwerken
- Weg- en spoorwegverbindingen in Midden- en Oost-Europa
- Delen van deze verbindingen waarvoor financieringsmiddelen zijn toegekend

- Weg/spoorweg
- Elektriciteit
- Gas
- Luchthaven
- Overslagcentrum
- Haven
- Luchtverkeerscontrole
- Exploitatie aardolie- en -gasbronnen

Uitstekende financiële bemiddeling

Activiteiten op de kapitaalmarkten

De financiële markten waren het afgelopen jaar instabiel en volatiel, waardoor de beleggers steeds vaker kozen voor een “vlucht naar veiligheid”. Daar de kredietwaardigheid van de EIB boven elke twijfel verheven is en de Bank opteerde voor een strategische benadering van de markten, werd de positie van de EIB als vooraanstaande niet-gouvernementele benchmark-geldnemer met een AAA-rating verder versterkt, en trok zij op mondiale schaal de belangstelling van beleggers. Voor de inspanningen die de EIB zich heeft getroost om het pakket producten dat zij de beleggers aanbiedt uit te breiden werd de Bank onlangs door de financiële gemeenschap onderscheiden: zij won de prijs van Euroweek voor “Meest vernieuwende emittent, die het meest openstaat voor nieuwe structuren en ideeën”.

Een sterke positie als semisouvereine Europese emittent

Een hoeksteen van het inleenbeleid van de Bank blijft het uitgeven van omvangrijke liquide benchmark-obligaties in EUR, USD en GBP. Hierdoor blijft de EIB in staat nieuwe beleggers aan te trekken, de marktpenetratie te vergroten en haar positie als semisouvereine Europese emittent te versterken. Tegelijkertijd blijft de EIB buitengewoon veel belang hechten aan transparantie. Op de primaire markt geschiedde dit door het gebruik van bookbuilding en het combineren van investeringen (de methodologie van pot syndication), terwijl de Bank zich op de secundaire markt voortdurende inspande om de elektronische verhandeling van haar effecten te bevorderen.

De Bank bleef flexibel en vernieuwingsgericht, zoals bleek uit de verdere ontwikkeling van producten-op-maat waarmee in een breed scala aan valuta's aan de specifieke behoeften van beleggers kan worden voldaan. Deze emissieactiviteit omvat alle mogelijke op maat gemaakte beleggingsinstrumenten, van standaardobligaties tot gecompliceerde

gestructureerde producten die inspelen op de behoeften van specifieke beleggers. Gestructureerde obligaties bevatten vaak verschillende soorten opties of coupons en aflossingen die gekoppeld zijn aan verschillende indices en valuta's. Deze producten hebben uitsluitend tot doel de beleggers hogere rendementen te bieden via een platform met de hoogstmogelijke ratings. Ondanks de complexiteit van deze producten heeft de EIB in het kader van haar risicobeheerbeleid steeds de verschillende risico's die inherent zijn aan dit type leningen zorgvuldig onderzocht en voldoende afgedekt.

De Bank vervult een pioniersrol bij de ontwikkeling van binnenlandse kapitaalmarkten, in het bijzonder in de toetredingslanden, waar zij binnenlandse emissieprogramma's heeft opgezet en treasury-activiteiten op gang heeft gebracht, zodat middelen in plaatselijke valuta's kunnen worden uitgezet. Door deze inspanningen werd de EIB in 2002 de voornaamste externe emittent in deze landen. De Bank richt zich op de ontwikkeling van omvangrijke liquide benchmark-leningen met langere loop-

In 2002 opgenomen leningen

(in mln euro)				
	Vóór swaps		Na swaps	
	EUR	%	EUR	%
EUR	13 305	35,0	22 441	59,0
DKK	54	0,1	135	0,4
GBP	6 180	16,3	6 227	16,4
SEK	0	0,0	362	1,0
Totaal EU	19 539	51,4	29 165	76,7
AUD	1 284	3,4	0	0,0
CZK	232	0,6	407	1,1
HKD	161	0,4	0	0,0
HUF	139	0,4	105	0,3
JPY	1 245	3,3	0	0,0
NOK	250	0,7	65	0,2
NZD	50	0,1	0	0,0
PLN	162	0,4	13	0,0
TWD	458	1,2	0	0,0
USD	14 383	37,8	8 231	21,7
ZAR	109	0,3	30	0,1
Totaal buiten EU	18 473	48,6	8 851	23,3
TOTAAL	38 012	100,0	38 016	100,0

Uitstaand bedrag aan EARN-obligaties per 31.12.2002

Coupon %	Vervaldatum	Bedrag (in mln EUR)
4,500	15.02.2003	3 360
5,250	15.04.2004	6 190
3,875	15.04.2005	5 000
3,500	15.10.2005	5 000
4,875	15.04.2006	5 000
4,000	15.01.2007	5 000
5,750	15.02.2007	2 578
5,000	15.04.2008	6 082
4,000	15.04.2009	4 538
5,625	15.10.2010	3 000
5,375	15.10.2012	5 000

50 748

tijdprofielen, waarmee zowel binnenlandse als internationale beleggers in deze valuta's nieuwe instrumenten tot hun beschikking krijgen. De eerste dooreenleverbare euro-emissie in de Hongaarse forint ooit, werd door de EIB gedaan en kreeg in 2002 de prijs van Euroweek voor "Beste obligatie-emissie in een valuta van de opkomende markten".

De EIB is de belangrijkste supranationale geldnemer, en haar rol als vooraanstaande internationale emittent blijkt tevens uit de verscheidenheid in de valuta's waarmee zij werkt. Dit wordt geïllustreerd door de sterke aanwezigheid van de EIB in Japan, de landen rondom de Stille Oceaan – met name op de Taiwanese en Australische markten – en op de Zuid-Afrikaanse markt. De Bank heeft een uitstekende reputatie verworven en geniet een grote naamsbekendheid bij beleggers in deze valuta's.

Als beleidsgerichte publieke bank heeft de EIB zich altijd sterk gemaakt voor openbaarmaking van informatie en een open communicatie met haar beleggers. In 2002 werden verdere stappen in deze richting ondernomen: de dialoog met de beleggers werd versterkt, waarbij een zo groot mogelijk publiek van zowel kleine als institutionele beleggers werd bereikt. Er werden uitgebreide roadshows georganiseerd in de toonaangevende mondiale beleggingscentra.

De activiteiten op de markten

In totaal heeft de Bank 38 012 miljoen (vóór swaps) aan leningen geplaatst; dit is een toename van 18% ten opzichte van het voorgaande jaar (32 305 miljoen in 2001). De middelenopname in EU-valuta's

bleef stabiel en bedroeg 51% (in 2001 53%). Er werden obligaties uitgegeven in 14 munten (13 in 2001), verdeeld over 219 transacties (148 transacties in 2001).

Het totaalbedrag aan opgenomen middelen (na swaps) bedroeg 38 016 miljoen, verdeeld over 10 munten (32 172 miljoen in 2001). 81% van het volume van de geplaatste leningen (30 763 miljoen) werd via swaps omgezet. Hieruit blijkt dat er behoefte was aan omzetting van inleenv valuta's, zowel om tegemoet te komen aan de vraag naar krediet als ter afdekking van rente.

86% van het inleenbedrag (na swaps) werd tegen variabele rente opgenomen (32 491 miljoen tegenover 25 818 miljoen in 2001); het tegen vaste rente opgenomen bedrag daalde van 6 354 miljoen in 2001 naar 5 525 miljoen. Het profiel voor de gemiddelde looptijd van de leningen bedroeg 6,1 jaar (6,3 jaar in 2001).

In het kader van haar middelenbeheer heeft de Bank voor 1 283 miljoen aan schulden vervroegd afgelost of ingekocht (in 2001 981 miljoen).

EUR: 13 305 miljoen voor swaps / 22 441 miljoen na swaps

In 2002 werd in totaal 13 305 miljoen euro opgenomen, verdeeld over 19 transacties; dit komt overeen met 35% van het totale jaarlijkse inleenprogramma.

De Bank zette haar beleid met betrekking tot benchmark-leningen voort en voerde drie EARN-transacties uit; deze vonden plaats in overeenstemming met de strategische benadering van de EIB met betrekking tot emissies, waarbij volledige transparantie wordt beoogd en de beste marktpraktijken worden toegepast.

- een uitbreiding van de EARN 3,875% april 2005 met 2 miljard (waarmee deze lening de drempel van 5 miljard euro haalde, die vereist is voor toelating tot het handelsplatform Euro-MTS;
- een lening van 5 miljard euro, die vervalt in oktober 2012, en
- een lening van 5 miljard euro, die vervalt in oktober 2005.

Met deze benchmark-transacties wordt voortgebouwd op de traditionele strategie van de EIB om de EUR-markt te voorzien van liquiditeiten met een rating op het niveau van overheidsobligaties. Ultimo 2002 omvatte de EARN-curve 11 benchmark-leningen met looptijden van 2003 tot 2012 en een totaal uitstaand bedrag van meer dan 50 miljard euro. De gehele rendementscurve werd verhandeld via het elektronische MTS-netwerk; bij zeven benchmark-emissies (uitstaand bedrag 37 miljard euro) verliep de handel tevens via Euro-MTS. Regelingen in het kader van marktmaking ondersteunen de handel van EARN-benchmarks via dit platform, waardoor de bemiddelaars liquiditeiten wordt geboden met een even hoge kwaliteit als bij overheidsobligaties het geval is, en het verschil tussen bied- en laatkoers voor de eindbeleggers tot een minimum wordt teruggebracht.

In 2002 voerde de Bank de uitgifte van producten in euro die niet tot het benchmark-assortiment behoren sterk op. Aan het einde van het jaar was in dit marktsegment 1 305 miljoen euro opgenomen (via 16 transacties), tegenover 398 miljoen euro (via 10 transacties) in het voorgaande jaar.

In de loop van het jaar werd een breed pakket maatwerkproducten geplaatst, waarmee werd tegemoetgekomen aan de behoeften van zowel de institutionele als de kleine beleggers.

Het totaalbedrag dat aan standaard-leningen werd opgenomen bedroeg 775 miljoen euro (4 transacties). Drie van deze leningen (525 miljoen euro) werden voornamelijk in Italië geplaatst, grotendeels bij institutionele beleggers. De vierde lening werd uitgegeven op de Benelux-markt en vond ook bij kleinere beleggers een goed onthaal.

Het totaalbedrag dat aan gestructureerde obligaties werd opgenomen bedroeg 530 miljoen euro (12 transacties). In de eerste helft van het jaar werden er bij beleggers een aantal aan aandelen gekoppelde producten geplaatst; in de tweede helft van het jaar ontstond er meer vraag naar renteproducten, waardoor de Bank haar

emissie-activiteit op dat marktsegment richtte en voornamelijk gestructureerde leningen met variabele rente, leningen met oplopende coupons en aan inflatie gekoppelde leningen plaatste.

**USD: 12 920 miljoen vóór swaps /
7 552 miljoen na swaps**
(in euro: 14 383 miljoen / 8 231 miljoen)

Er werd in 2002 12,92 miljard USD (14,38 miljard euro) opgenomen, verdeeld over 36 transacties; nooit eerder plaatste de EIB in een jaar een zo hoog bedrag in USD, dat overeenkwam met 38% van het totale bedrag aan opgenomen middelen. Uitgangspunten voor de strategie met betrekking tot de USD blijven liquiditeit en transparantie, waarbij de Bank zich richt op een brede beleggersgroep; in dit kader worden er verzamelobligaties (global bonds), gerichte emissies en gestructureerde transacties geplaatst.

Door de notering van de obligaties van de EIB op de beurs van New York zijn deze toegankelijk voor een grote groep beleggers

De Bank bleef regelmatig omvangrijke internationale leningen in USD plaatsen. Er werden drie global bonds geïntroduceerd, elk voor 3 miljard USD, de huidige marktstandaard voor liquide benchmark-transacties. Het totaalbedrag van de sinds januari 2001 uitgegeven en uitstaande global bonds is 17 miljard USD. Alle uitstaande internationale benchmark-obligaties werden in de loop van het jaar genoteerd op de New York Stock Exchange.

Via gerichte USD-leningen (Japan, Azië en Europa) voor een bedrag van 2,8 miljard USD, wist de EIB een nog bredere groep beleggers in USD aan te trekken. Hieronder vielen vier Eurodollar-transacties en drie op de kleine belegger gerichte of 'Uridashi'-emissies. Bovendien werd voor 1,1 miljard USD aan gestructureerde leningen geplaatst naar aanleiding van verzoeken die op initiatief van de beleggers werden gedaan.

Er is een curve voor liquide benchmark-leningen opgebouwd voor een bedrag van 28 miljard USD, waarvan de real-timeprijzen door marketmakers op Reuters' pagina "EIBUSD01" en op Bloomburys "EIB<GO>" worden vermeld. In overeenstemming met haar beleid om de liquiditeit en de transparantie van de handelsprijzen van haar obligaties te bevorderen, stimuleert de Bank secundaire handelsactiviteiten via elektronische platforms voor handel tussen bemiddelaars en tussen bemiddelaars en beleggers.

**GBP: 3 872 miljoen vóór swaps /
3 905 miljoen na swaps**

(in euro: 6 180 miljoen / 6 227 miljoen)

Sinds de EIB 25 jaar geleden (in november 1977) haar eerste emissie-activiteit in pond sterling verrichtte, heeft zij in totaal 38 miljard GBP opgenomen. Meer dan 70% van

deze emissies werd in de periode 1998-2002 geplaatst. In totaal stond aan het einde van 2002 33 miljard GBP aan obligaties in pond sterling uit, oftewel 11% van de non-Gilt sterling index.

De inleenactiviteit van de EIB bedroeg in 2002 ongeveer 6% van deze markt – hiermee was de Bank nog steeds de grootste non-Gilt geldnemer op de markt in Britse ponden, met name als gevolg van de uitbreiding van haar kring van beleggers. Verzekeringsmaatschappijen kochten dit jaar op de primaire markt wederom minder obligaties in sterling van de EIB; in 2000 namen zij nog 50% van de emissies van de EIB in sterling voor hun rekening, waarna de percentages daalden tot 40% in 2001 en 27% in 2002. Het ziet er naar uit dat deze trend in 2003 zal keren. Het aandeel dat kleine beleggers, lagere overheden en beleggingsbeheerders voor hun rekening namen, steeg. Bij de beleggers van buiten het Verenigd Koninkrijk stegen de percentages van 17% tot 25% van het totale opgenomen bedrag. Deze verbreding van de beleggersgroep werd vooral bereikt door het op de kleine belegger gerichte programma voor obligaties in sterling, dat aan het einde van 2001 werd geïntroduceerd. De emissie 2006 tegen 5% werd in de loop van het jaar verhoogd tot 1,3 miljard GBP; daarnaast werd er een nieuwe, op de kleine belegger gerichte benchmark-lening geplaatst, 2008 tegen 4,5%, die vervolgens werd verhoogd tot 400 miljoen GBP. Een van de aantrekkelijke kanten van de op de kleine belegger gerichte obligaties van de EIB wordt gevormd door het feit dat deze ook door institutionele beleggers en banken worden gekocht. Daarnaast wordt gewerkt met een groep van tien op de kleine belegger gerichte bemiddelende banken; een aantal van deze instellingen maakt via hun auto-

matische uitvoeringssystemen prijzen bekend, en alle spannen zij zich in om markten uit te zetten voor deze obligaties. Door dit beleid van de Bank worden de noodzakelijke voorwaarden gecreëerd om op de secundaire markt te allen tijde reële prijzen voor dit type beleggingen te realiseren. Naar aanleiding van de vraag die hiernaar bij geldmarktfondsen, handels- en centrale banken leefde, werd in het begin van het jaar een FRN-lening met looptijd tot 2005 voor 1 miljard GBP geplaatst.

Er zijn voortdurend inspanningen verricht om via de tien bemiddelende banken de liquiditeit van de institutionele benchmark-leningen van de EIB te handhaven. De institutionele benchmark-leningen met looptijden tot 2004, 2005, 2006, 2011, 2021, 2025 en 2032 werden met goed gevolg aangeboden. Zoals door het tijdschrift Euroweek werd opgemerkt, heeft de EIB, door voortdurend en regelmatig aanwezig te zijn op de markt en te werken via haar goed georganiseerde benchmark-groepen en op de kleine belegger gerichte instellingen, haar sleutelpositie op de markt voor Gilt-surrogates gehandhaafd.

Er werd een nieuwe aan inflatie gekoppelde obligatie met looptijd tot 2013 geplaatst, die gebruikt werd voor een bedrijfskrediet op back-to-back basis.

Europese markten

Er werd een lening voor 1,9 miljard NOK geplaatst (250 miljoen euro), verdeeld over 6 transacties. Op de markt voor Deense kroon maakt een lening voor 400 miljoen DKK (54 miljoen euro) met looptijd van 8 jaar 16%

van de totale Eurobond-markt in DKK uit.

Markten in Midden- en Oost-Europa

In totaal werd het equivalent van 533 miljoen euro uitgegeven via 20 transacties, oftewel een toename van 75% ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit bedrag was als volgt over de verschillende munten verdeeld: 7 165 miljard CZK (232 miljoen euro) via 7 transacties, 34 miljard HUF (139 miljoen euro) via 6 transacties, en 591 miljoen PLN (162 miljoen euro) via 7 transacties. Hiermee werd de EIB in 2002 de grootste niet-binnenlandse emittent van overheidsobligaties in de Midden-Europese toetredingslanden (zie het kader voor verdere informatie).

De markten van Azië, de landen in de Stille Oceaan en Zuid-Afrika

In totaal werd op de markten van Azië, de landen in de Stille Oceaan en Zuid-Afrika het equivalent van 3,3 miljard euro opgenomen. Het betrof hier de helft van de transacties van de Bank en 9% van het inleenvolume in 2002.

In de strategie van de EIB met betrekking tot haar emissie-activiteit speelt de Aziatische markt een uiterst belangrijke rol, en de Bank blijft profiteren van de reputatie die zij in deze regio heeft weten op te bouwen door het uitzetten van middelen in plaatselijke valuta's. Hierdoor heeft de Bank de mogelijkheid haar beleggersgroep te verbreden en haar producten te vernieuwen. In Japan omvatten de activiteiten van de Bank dit jaar gestructureerde transacties als afgeleide van het EMTN-programma

van de Bank, evenals een vernieuwende gestructureerde 'Samoerai'-transactie (145,8 miljard JPY of 1 245 miljoen euro via 83 transacties) en 6 'Uridashi'-obligaties in USD en AUD – waarvoor dit een recordjaar betekende. Op de Taiwanese markt was de Bank in 2002 de grootste supranationale geldnemer, met een bedrag aan opgenomen middelen van 15 miljard NTD (458 miljoen euro). De EIB kreeg de prijs van Euroweek voor de beste Taiwanese dollarobligatie van het jaar.

In Australische dollars sloot de Bank 3 'Uridashi'-transacties (1,29 miljard euro); de laatste van deze obligaties werd geplaatst voor 1 285 miljard AUD (718 miljoen euro) en was qua netto-opbrengst de grootste supranationale transactie in AUD die ooit is aangegaan. Deze lening werd uitgezet bij meer dan 34 000 kleine beleggers in Japan. De Bank sloot tevens twee transacties af in Hongkong dollar en één in Nieuw-Zeelandse dollar.

De EIB was opnieuw de grootste internationale geldnemer op de markt in rands. In totaal werd 1,1 miljard ZAR (109 miljoen euro) opgenomen, verdeeld over 8 transacties.

Kapitaalmarktactiviteiten in de valuta's van de toetredingslanden

Het ondersteunen van de kredietverlening in de plaatselijke valuta's van de toekomstige lidstaten van de Europese Unie en de ontwikkeling van de kapitaalmarkten van deze landen zijn de afgelopen jaren belangrijke prioriteiten van de Bank geworden. In 1996 plaatste de EIB haar eerste obligatie in een van de valuta's van de toetredingslanden (in CZK), en sindsdien heeft de Bank continu inspanningen verricht om tot deze markten toe te treden en de ontwikkeling ervan te ondersteunen.

In de eerste stadia moest de Bank zich vooral richten op de basisvoorwaarden. Hierbij moest met de marktautoriteiten en de deelnemers worden overlegd over de toepasselijke wetgeving met betrekking tot kapitaalmarkten, opdat er zowel op de internationale markten als op de belangrijkste binnenlandse obligatiemarkten van de regio doelmatige emissieprocedures konden worden gecreëerd. Dit leidde tussen 1997 en 2001 tot de totstandkoming van binnenlandse emissie-kaderovereenkomsten in Hongarije, Tsjechië en Polen.

Doordat zij haar obligaties zowel aan binnenlandse als aan internationale beleggers kon aanbieden, **werd de EIB met een marktaandeel van bijna 13% de grootste geldnemer in de regio (met uitzondering van overheidsemissanten)**. In totaal nam de Bank in 2002 in valuta's van de toetredingslanden het equivalent van 535 miljoen euro aan middelen op, in vergelijking met 2001 een toename van meer dan 75% van haar jaarlijkse emissie-activiteit. De afgelopen vier jaar bedroeg de samengestelde groei van de door de Bank opgenomen middelen in valuta's van de toetredingslanden meer dan 50% per jaar.

De Bank richt zich strategisch gezien nu op de ontwikkeling van omvangrijke liquide benchmark-leningen met langere en gunstiger looptijdprofielen, en op het aanbieden van nieuwe instrumenten aan de beleggers in valuta's van de toetredingslanden. In dit kader gaf de Bank in 2002 obligaties met looptijden van 15 en 20 jaar in respectievelijk PLN en CZK uit. In juni plaatste de Bank de eerste eurotoestromende obligatie in de Hongaarse forint die ooit werd gedaan, een neerwaarts getrapte dooreenleverbare euro-emissie ten behoeve van internationale beleggers die de Hongaarse forint en de euro aan elkaar willen koppelen. De lening kreeg van Euroweek de prijs voor de beste obligatie-emissie in een valuta van de opkomende markten in 2002.

Aangezien de Bank voornemens is haar kredietverlening in plaatselijke valuta's in deze regio uit te breiden, wordt voor 2003 en latere jaren een toename van haar emissie-activiteiten in deze munten verwacht. Tegelijkertijd zal de Bank nagaan in hoeverre zij haar activiteiten in plaatselijke valuta's naar kapitaalmarkten van andere toetredingslanden zal uitbreiden.

Opgenomen middelen van de EIB in valuta's van de toetredingslanden (equivalent van mln euro)

	1998	1999	2000	2001	2002
Binnenland	28	134	83	61	212
Internationaal	73	66	121	243	323
Totaal	101	200	204	304	535

Samenwerking met het bankwezen

De EIB-Groep werkt nauw samen met het bankwezen, zowel met betrekking tot haar activiteiten op de kapitaalmarkt als bij kredietverlening, deelnemingen en garanties. Deze samenwerking is voor de EIB-Groep essentieel omdat deze hierdoor in staat wordt gesteld:

- bij te dragen tot de financiering van grote individuele projecten, zonodig als bemiddelende instelling;
- adequate garanties te verkrijgen voor de financiering van projecten in de particuliere sector; een derde van de aan de EIB geboden garanties is afkomstig van banken of financiële instellingen;
- op basis van haar uitgebreide ervaring in het beoordelen van projecten die om een langlopende financiering vragen, een voortrekkersrol te vervullen in het uitwerken van gedegen financieringsplannen waardoor projecten kunnen worden gefinancierd onder optimale voorwaarden wat rente en looptijden betreft;
- door het verlenen van globale kredieten financiële ondersteuning te verlenen aan gemeenten en aan investeringen van bescheiden omvang op het gebied van infrastructuur;
- via globale kredieten of haar dochterinstelling het EIF de activiteit van het MKB te ondersteunen, door het financiële klimaat voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren en de betrokkenheid van het bankwezen bij deze sector te stimuleren.

Door de samenwerking met het bankwezen blijkt de Groep in staat een uitgebreid pakket goed presterende financiële producten aan te bieden.

De globale kredieten van de **EIB** vormen een belangrijk instrument ten behoeve van investeringen van bescheiden omvang; zij worden momenteel via ongeveer 280 banken of financiële instellingen in en buiten de Unie verstrekt. Door deze vorm van kredietverlening wordt de ontwikkeling van de plaatselijke financiële sector bevorderd en kunnen MKB en lokale overheden nauwe banden onderhouden met de banken. De globale kredieten worden aangeboden via regionale banken (waarmee wordt tegemoetgekomen aan de doelstelling om investeringen in armere regio's te ondersteunen), en via meer gespecialiseerde bemiddelende instellingen, waarbij onder andere wordt geïnvesteerd in milieu, de audiovisuele sector en geavanceerde technologie.

De EIB werkt tevens mee aan de medefinanciering van projecten van middelgrote of grotere omvang. De kredietverlening van de EIB vormt een aanvulling op financiering vanuit het bankwezen. Zij is gericht op de lange termijn en kan gestructureerd dan wel via bemiddelende instellingen verlopen; zodoende wordt de ondernemingen een grote verscheidenheid aan financieringsbronnen en -vormen geboden, waardoor zij hun ontwikkelingsplannen optimaal kunnen uitwerken. Teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van de economie ontwikkelt de EIB in samenspraak met haar partners uit het Europese bankwezen ideeën over nieuwe financieringsvormen, waarmee zij haar productenpakket voor middelgrote ondernemingen kan uitbreiden.

Ten slotte is de EIB, als instelling die zowel in de Unie als in derde landen actief is, in staat om in samenwerking met het bankwezen een bijdrage te leve-

ren aan de ontwikkeling van gezamenlijke strategieën van grote ontwikkelaars door steun te verlenen aan hun projecten in de Unie en hun directe buitenlandse investeringen in derde landen.

Ook het **EIF** onderhoudt nauwe banden met de financiële sector en het bankwezen:

- in het kader van financieringen via risicokapitaalfondsen, die voor een deel worden uitgevoerd via gespecialiseerde dochterinstellingen van bankgroepen, en
- door via beleggingsportefeuilles van banken garantie-instrumenten ten behoeve van het MKB te verstrekken.

In beide gevallen kan worden geprofi-teerd van de deskundigheid van het EIF, waardoor een aanzienlijke toegevoegde waarde tot stand komt.

Organisatie van de EIB-Groep

Partner van de Europese instellingen, in nauw contact met de maatschappij

De EIB is een publieke bank met als kerntaak het leveren van een bijdrage aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie. Zij doet dit door middel van de financieringsrichtlijnen zoals door haar Gouverneurs vastgesteld, binnen het door de Europese Raden aangegeven kader. Hierbij dient de Bank er steeds voor te waken dat de operationele efficiëntie van de verrichtingen optimaal is en dat de communicatie efficiënt verloopt; bovendien streeft zij zoveel mogelijk na samenwerkingsverbanden aan te gaan met alle bij de activiteiten van de Groep betrokken partijen.

Samenwerking met de gekozen vertegenwoordigers van de Europese burgers

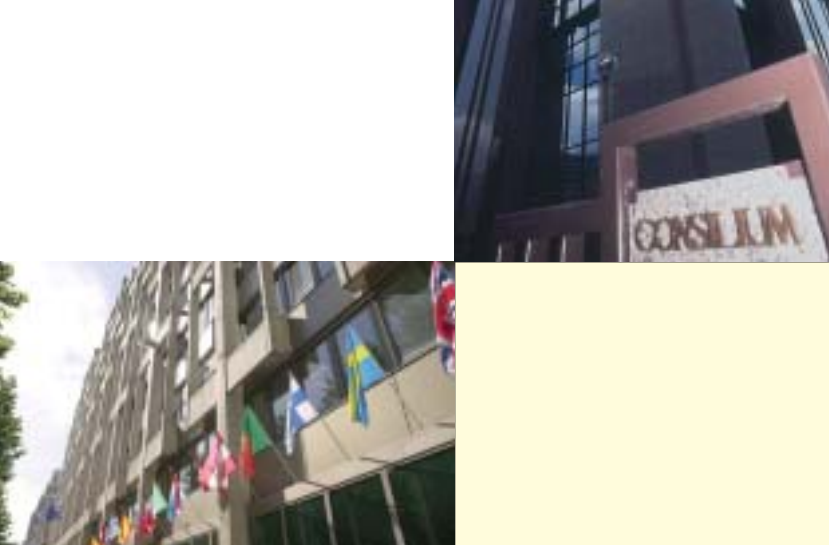
In 2002 heeft de EIB namens de Groep de dialoog met het **Europees Parlement** geïntensifieerd. De Bank woonde in dit kader een aantal vergaderingen bij van commissies van het Parlement (waarvan vooral de Economische en Monetaire Commissie moet worden vermeld). Hoogtepunt van deze dialoog was de plenaire bespreking van het jaarverslag van het Parlement over het toezicht op de activiteiten van de Bank, die in november 2002 in aanwezigheid van de president van de Bank plaatsvond. Door deze gedachtewisseling tussen leden van de Directie van de Bank en parlementariërs raken de gekozen vertegenwoordigers van de burgers van de Unie beter op de hoogte van de activiteiten van de Groep; bovendien hoort de Bank bij monde van de parlementariërs rechtstreeks welke prioriteiten het Europees Parlement stelt inzake het beleid van de Unie. Tevens kan het Parlement door deze continue werkrelatie met de EIB bij zijn werkzaamheden op het gebied van wetgeving, begroting en politieke controle rekening houden met de activi-

teiten van de Groep, waardoor de samenhang binnen de activiteiten die de Unie ten behoeve van haar burgers ontplooit wordt vergroot.

In aanvulling op deze strategie van openheid is de EIB ook een nauwere relatie aangegaan met het **Economisch en Sociaal Comité**. Aldus plukt de Bank de vruchten van het feit dat het Comité sinds het Verdrag van Nice een belangrijker rol is gaan spelen als forum waar de instellingen van de Unie en de maatschappij elkaar ontmoeten. Naar aanleiding van het bezoek dat de voorzitter en de leden van het Economisch en Sociaal Comité aan Luxemburg brachten, heeft de president van de Bank in januari de algemene vergadering van het Comité toegesproken.

Philippe Maystadt tijdens een plenaire vergadering van het Europees Parlement

Samenwerking met de Raad

De Bank neemt ook regelmatig deel aan de **Ecofin Raad** en aan de voorbereidende instanties van deze raad, waardoor in deze kring gebruik kan worden gemaakt van de deskundigheid van de Bank op het gebied van de financiering van investeringen.

Bovendien heeft de **Europese Raad** in 2002 steeds vaker beroep gedaan op de deskundigheid van de Bank of van het EIF wanneer er nieuwe communautaire activiteiten werden opgezet waarbij bancaire of financiële instrumenten een rol spelen. Dit was in maart het geval tijdens de Raad van *Barcelona* en in juni tijdens de Raad van *Sevilla*, toen de EIB-Groep werd uitgenodigd zijn activiteiten op het gebied van kennis en innovatie op te voeren en het financiële partnerschap met partnerlanden uit het Middellandse-Zeegebied te versterken. Daarnaast onderstreepte de Europese Raad van *Kopenhagen* in december in verband met de afronding van de institutionele en juridische aspecten van de toetreding van de nieuwe lidstaten (waaronder de bepalingen met betrekking tot de EIB), de cruciale rol die de financieringsactiviteiten van de Bank spelen bij de voorbereiding van de lidstaten en hun toekomstige integratie.

Ten slotte kwam in november de "**Raad Concurrentievermogen**" bijeen, waarbij de ministers van Industrie en Onderzoek de Groep vroegen zijn activiteiten op het gebied van nieuwe technologieën op te voeren, met name ten gunste van de versterking van het eigen vermogen van ondernemingen die zich in de ontwikkelingsfase bevinden.

Versterking van de relaties met de Europese Commissie

De EIB-Groep heeft ook de operationele banden met de **Commissie** verder aange-

haald; hierdoor kan de synergie tussen de kredietverlening van de Bank, de verrichtingen van het EIF en de begrotingsmiddelen van de Unie worden vergroot, zodat gemeenschappelijke doelstellingen beter kunnen worden verwezenlijkt. Er zijn doelmatiger procedures vastgesteld voor overleg met de Commissie over de kredietvoorstellen van de Bank, en er zijn twee belangrijke overeenkomsten afgesloten op het gebied van milieubescherming en het informatietijdperk. Het akkoord met betrekking tot onderlinge afstemming van de activiteiten van de twee instellingen ten gunste van onderzoek en ontwikkeling in Europa bleek in 2002 zijn vruchten af te werpen, zoals blijkt uit de synergie die werd bereikt in het kader van het zesde onderzoeksprogramma, en de vele medefinancieringen die voor grote projecten in deze sector tot stand kwamen.

Overigens vindt er momenteel jaarlijks overleg plaats tussen het College van Commissarissen en de Directie van de Bank. Daarnaast worden er zo'n vijftien werkvergaderingen op het niveau van de directeuren-generaal van beide instellingen gehouden, die tot doel hebben de operationele betrekkingen te versterken op het gebied van regionale ontwikkeling, de voorbereiding van de toetredingslanden op hun EU-lidmaatschap, onderzoek en ontwikkeling, het bevorderen van het concurrentievermogen van ondernemingen, de informatiemaatschappij, onderwijs en cultuur (waaronder de audiovisuele sector) en het beleid inzake hulp en samenwerking ten gunste van derde landen, in het bijzonder Middellandse-Zeelanden en de ACS-landen.

Sinds 2001 bestaat er een beheerovereenkomst, die inhoudt dat het EIF de operationele begroting van het Directoraat-Generaal Ondernemingen uitvoert, en wel via het "Meerjarenprogramma voor onderne-

mingen" (MAP). In dit verband is tussen het Fonds en het Directoraat-Generaal Regionaal Beleid van de Commissie een akkoord tot stand gekomen, dat inhoudt dat het EIF een adviserende rol vervult ten behoeve van de ontwikkeling van risicokapitaalverrichtingen en garanties ten gunste van het MKB in de armere regio's binnen de Unie.

Transparantie: dialoog met de burgermaatschappij

In de loop van 2002 is in het beleid van de Bank nog meer nadruk gelegd op **transparantie**. Dit geschiedde met name doordat zij een nieuwe verklaring met betrekking tot haar voorlichtingsbeleid uitgaf en nieuwe regels heeft vastgesteld met betrekking tot de toegang van het publiek tot haar documenten, die in overeenstemming zijn met de voorwaarden en beperkingen van de meest recente communautaire wetgeving op dit gebied (Verordening (EG) nr. 1049/2001). De Bank is van mening dat het publiek terecht belangstelling heeft voor haar activiteiten, en stelt zich ten doel zoveel mogelijk informatie te verstrekken over haar organisatie, activiteiten en projecten. Zij beseft dat zij hierbij als bank tevens rekening moet houden met de vertrouwelijkheid van haar verrichtingen en de integriteit van haar besluitvormingsproces.

In dit kader heeft de EIB haar internetsite (www.eib.org) sterk uitgebreid. Met meer dan 850 000 bezoekers per jaar vormt deze site de belangrijkste mogelijkheid tot contact tussen de Bank en het publiek. Zo is op de internetsite van de EIB de volgende informatie te vinden:

- de **operationele strategieën** van de Bank. Zo kan het Activiteitenplan on-

line worden geraadpleegd, evenals het sectorbeleid, in het bijzonder waar het gaat om onderwerpen als milieu, duurzame ontwikkeling, klimaatverandering, de ontwikkeling van duurzame energiebronnen en de voorbereiding van de toetredingslanden op hun lidmaatschap;

- **de lijst van de projecten die in behandeling zijn**, behalve waar er gezien de vertrouwelijkheid van verrichtingen van de Bank en van haar tegenpartijen goede gronden zijn om van bekendmaking af te zien; bij ieder project wordt gedetailleerde informatie verstrekt omtrent de beoogde investering;
- **gedetailleerde beschrijvingen** van de reeds gefinancierde projecten waarvoor bij belangengroepen veel belangstelling bestaat;
- een toelichting bij de **evaluatieprocedures en -methodes**, de cyclus die een project doorloopt en de procedures voor toezicht op de verrichte investeringen.

Deze gerichtheid op transparantie komt ook tot uiting in *de dialoog die via de NGO's voortdurend met de burgermaatschappij wordt gevoerd*. De Bank heeft in 2002 deelgenomen aan vier bijeenkomsten van NGO's over sectorale aspecten van haar activiteiten, en zij heeft zelf in juni in Kopenhagen een rondetafelconferentie georganiseerd

over de problematiek van duurzame ontwikkeling en van de aanpak van de vervuiling van het water van de Oostzee. Er werd voor de NGO's tevens een bijeenkomst georganiseerd die speciaal was gewijd aan het voorlichtingsbeleid van de EIB. Daarnaast heeft de Bank wederom gecorrespondeerd en informatie uitgewisseld met diverse organisaties die haar benaderden over eventueel te financieren projecten; verder reageerde zij op verscheidene verzoeken om informatie van onderzoekers uit de universitaire wereld die onderzoek verrichten naar haar activiteiten.

Het bestuur van de EIB

De **Raad van Gouverneurs** bestaat uit door elk der lidstaten aangewezen ministers, gewoonlijk de ministers van financiën. De Raad stelt de richtlijnen voor het kredietbeleid vast, keurt de jaarrekening en de balans goed, besluit over deelname door

de Bank in het financieren van activiteiten buiten de Unie alsmede over kapitaalsverhogingen. Daarnaast benoemt hij de leden van de Raad van Bewind, de Directie en het Comité ter controle van de boekhouding.

De **Raad van Bewind** ziet erop toe dat het beheer van de Bank in overeen-

stemming is met de bepalingen van het Verdrag en de statuten en met de algemene richtsnoeren die door de Raad van Gouverneurs zijn vastgesteld. Hij is als enige bevoegd besluiten te nemen over kredieten, inleningen en garanties. De leden worden voor een periode van vijf jaar op voordracht van de lidstaten door de Raad van Gouverneurs benoemd en kunnen worden herbenoemd. Zij zijn uitsluitend verantwoording schuldig aan de Bank. De Raad van Bewind telt 25 bewindvoerders en 13 plaatsvervangende leden, van wie een lid en een plaatsvervangend lid

door de Europese Commissie worden aangewezen en de overigen door de lidstaten.

De **Directie** is het uitvoerend college van de Bank; zij bestaat uit acht leden. Zij zorgt voor het dagelijks bestuur onder leiding van de president en onder toezicht van de Raad van Bewind, bereidt de besluiten van de Raad van Bewind voor en voert deze vervolgens uit. Het voorzitterschap van de Raad van Bewind is in handen van de president. De leden van de Directie zijn uitsluitend jegens de Bank verantwoording schuldig. Zij worden op voordracht van de Raad van Bewind voor een periode van zes jaar door de Raad van Gouverneurs benoemd.

De drie leden van het **Comité ter controle van de boekhouding** worden door de Raad van Gouverneurs voor een periode van drie jaar benoemd en kunnen worden herbenoemd. In 1996 heeft de Raad van Gouverneurs tevens een waarnemerspost in het Comité ingesteld, telkens voor een periode van een jaar. Als onafhankelijk orgaan dat rechtstreeks verantwoording aflegt aan de Raad van Gouverneurs, controleert het Comité de regelmatigheid van de verrichtingen en de boeken van de Bank. De gouverneurs nemen nota van het jaarverslag van het Comité en van diens conclusies alvorens het door de Raad van Bewind vastgestelde jaarverslag goed te keuren.

Vergadering van de Raad van Gouverneurs

Het Comité ter controle van de boekhouding

Het effect van de uitbreiding op het bestuur van de EIB

Door de in 2004 geplande toetreding van tien nieuwe lidstaten tot de Europese Unie en het vooruitzicht dat ook twee andere landen in de nabije toekomst zullen toetreden, dienden de aan het Toetredingsverdrag gehechte statuten van de EIB te worden aangepast. Hiertoe heeft de Ecofin Raad tijdens zijn vergadering van 5 november 2002 conclusies vastgesteld met het oog op een wijziging van het kapitaal en het bestuur van de Bank. De amendementen op de statuten van de EIB worden opgenomen in een aan het Toetredingsverdrag gehecht Protocol.

Kapitaal: onafhankelijk van de kapitaalsverhoging (van 100 tot 150 miljard euro) waartoe de Raad van Gouverneurs in juni 2002 heeft besloten en die op 1 januari 2003 is ingegaan, is bepaald dat de tien nieuwe lidstaten op het kapitaal van de Bank zullen inschrijven op de datum van inwerkingtreding van het Toetredingsverdrag, die is gepland op 1 mei 2004. Evenals het geval is bij de huidige lidstaten, zal het aandeel in het kapitaal afhankelijk zijn van hun economische gewicht in de Europese Unie (uitgedrukt in BBP), en dient het voor wat betreft het gestorte gedeelte van het geplaatste kapitaal in acht termijnen te worden voldaan.

Bij deze gelegenheid wordt het aandeel van Spanje in het geplaatste kapitaal op ongeveer 10% gebracht; de hiermee samenhangende aanvullende financiële bijdrage dient eveneens in acht termijnen te worden voldaan.

Wanneer deze procedure volledig is afgerond bedraagt het geplaatste kapitaal van de Bank ruim 163,7 miljard euro.

Raad van Gouverneurs: iedere nieuwe lidstaat krijgt een vertegenwoordiger in de Raad van Gouverneurs. Gewoonlijk zal dit de minister van financiën zijn.

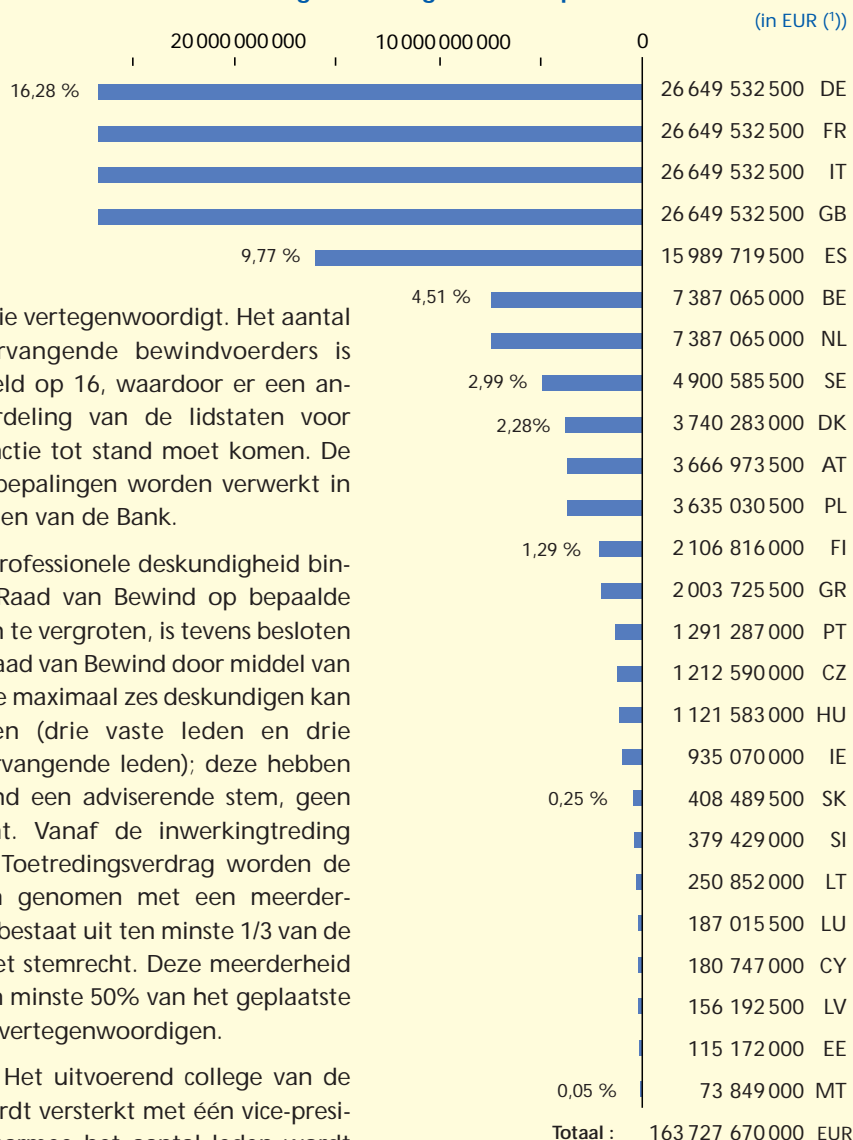
Raad van Bewind: met het oog op een doelmatig functioneren van dit orgaan is besloten dat er met ingang van de toetreding van de tien nieuwe landen niet meer dan één bewindvoerder per lidstaat zal zijn, waarmee het totale aantal leden van de Raad 25 zal bedragen, plus een bewindvoerder die de Europese

Commissie vertegenwoordigt. Het aantal plaatsvervangende bewindvoerders is vastgesteld op 16, waardoor er een andere verdeling van de lidstaten voor deze functie tot stand moet komen. De nieuwe bepalingen worden verwerkt in de statuten van de Bank.

Om de professionele deskundigheid binnen de Raad van Bewind op bepaalde terreinen te vergroten, is tevens besloten dat de Raad van Bewind door middel van coöptatie maximaal zes deskundigen kan aanwijzen (drie vaste leden en drie plaatsvervangende leden); deze hebben uitsluitend een adviserende stem, geen stemrecht. Vanaf de inwerkingtreding van het Toetredingsverdrag worden de besluiten genomen met een meerderheid die bestaat uit ten minste 1/3 van de leden met stemrecht. Deze meerderheid moet ten minste 50% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

Directie: Het uitvoerend college van de Bank wordt versterkt met één vice-president, waarmee het aantal leden wordt verhoogd van acht naar negen. Bij deze uitbreiding wordt al rekening gehouden met de tweede fase van de uitbreiding.

Toekomstige verdeling van het kapitaal van de EIB na 2004

(!) Voor de nieuwe lidstaten zijn voorlopige bedragen vermeld, gebaseerd op de door Eurostat (New CRONOS) gepubliceerde ramingen voor 2002

De Directie van de EIB

*De Directie van de Bank en
de taken van haar leden*

Wolfgang ROTH
Vice-president

- Kredietverlening in Duitsland en in de toetredingslanden in Midden- en Oost-Europa
- Informatie- en communicatiebeleid
- Beleid gelijke kansen
- Uitbreiding van het hoofdkantoor en gebouwen
- Vice-gouverneur van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD)

Philippe MAYSTADT
President van de Bank en
voorzitter van de Raad van
Bewind

- Betrekkingen met het Europees Parlement
- Institutionele aangelegenheden
 - Betrekkingen financieel controleur en Interne audit
 - Kredietrisico's
 - Personeelszaken
 - Gouverneur van de EBRD

Ewald NOWOTNY
Vice-president

- Kredietverlening in Oostenrijk, Zweden, Finland, IJsland, Noorwegen, Slovenië, Turkije en de Balkan; betrekkingen met Zwitserland
- Economisch en financieel onderzoek
- Transeuropese netwerken
- Het initiatief van de "Noordelijke Dimensie"
- Betrekkingen met de Nordic Investment Bank

Peter SEDGWICK
Vice-president

- Kredietverlening in het Verenigd Koninkrijk
- Milieubescherming
- Betrekkingen met niet-gouvernementele organisaties; openheid en transparantie
- Operationele risico's
- Interne en externe audit en betrekkingen met het Comité ter controle van de boekhouding
- Betrekkingen met de Europese Rekenkamer
- Lid van de Raad van toezicht van het EIF

Isabel MARTÍN CASTELLA
Vice-president

- Kredietverlening in Spanje, Portugal, België, Luxemburg, Azië en Latijns-Amerika
- Gestructureerde leningen en nieuwe financieringsinstrumenten; securitisatie
- Juridische zaken (operationele aspecten)
- Betrekkingen met de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank en de Aziatische Ontwikkelingsbank

Michael G. TUTTY
Vice-president

- Kredietverlening in Ierland, Denemarken, Nederland, de ACS-landen en Zuid-Afrika
- Investeringsfaciliteit van de overeenkomst van Cotonou
- Projectbeoordeling en ex-postevaluatie
- Regionale ontwikkeling
- Globale kredieten (algemeen)
- Beroepstraining
- Betrekkingen met de Afrikaanse Ontwikkelingsbank

Gerlando GENUARDI
Vice-president

- Kredietverlening in Italië, Griekenland, Cyprus en Malta
- Begroting
- Boekhouding en controle van het financieringsrisico
- Informatietechnologie

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ
Vice-president

- Kredietverlening in Frankrijk, de Maghreb- en Machraklanden, Israël en in Gaza en de Westoever
- De euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap ("FEMIP")
- Financieel beleid
- Kapitaalmarkten
- Treasury

Situatie op 06.03.2003

Organigram

(situatie op 1 juni 2003)

Secretariaat-generaal en Directoraat Juridische zaken

Eberhard UHLMANN
Secretaris-generaal en
Directeur-generaal Juridische zaken

*Uitvoering controleaanbevelingen,
Ontwikkeling van de EIB-Groep*
Helmut KUHRT

Middelenbeheer en uitbreiding
Ferdinand SASSEN

Algemeen beheer

Rémy JACOB
Adjunct-secretaris-generaal

Voorlichting en communicatie

Henry MARTY-GAUQUIÉ
Directeur

Communicatie en transparentie
Adam McDONOUGH
Patricia TIBBELS

Betrekkingen met de media
Paul Gerd LÖSER

Archief- en informatiebeheer
Marie-Odile KLEIBER
Mededirecteur
Duncan LEVER

Inkoop en administratieve diensten
Manfredo PAULUCCI de CALBOLI

Beheer van de arbeidsomgeving
Agustin AURÍA

Vertalingen
Georg AIGNER
Kenneth PETERSEN

Juridische diensten kredietverlening

Alfonso QUEREJETA
Directeur

Operationeel beleid en Balkan
Roderick DUNNETT
Mededirecteur

*Duitsland, Oostenrijk,
toetredingslanden*
Gerhard HÜTZ
Gian Domenico SPOTA

Spanje, Portugal
Ignacio LACORZANA

*Verenigd Koninkrijk, Ierland,
Scandinavische landen*
Patrick Hugh CHAMBERLAIN

*België, Frankrijk, Luxemburg,
Nederland*
Pierre ALBOUZE

Griekenland, Italië, Cyprus, Malta
Manfredi TONCI OTTIERI

*Middellandse-Zeegebied (FEMIP), Afrika, Cari-
bisch gebied, Oceanië (investeringsfaciliteit
Cotonou), Latijns-Amerika en Azië*
Regan WYLLIE-OTTE

Interinstitutionele zaken Bureau Brussel

Dominique de CRAYENCOUR
Directeur

Jack REVERSADE

Juridische dienstverlening communautaire en financiële zaken

Marc DUFRESNE
Directeur

Jean-Philippe MINNAERT
(Functionaris bescherming
persoonsgegevens)
Luigi LA MARCA

*Juridische aspecten van
financiële zaken*
Nicola BARR

*Juridische aspecten van institutionele
zaken en personeelszaken*
Carlos GOMEZ DE LA CRUZ

Planning, budget en controle
Theoharry GRAMMATIKOS
Mededirecteur

Institutionele zaken
Evelyne POURTEAU
Mededirecteur

Gudrun LEITHMANN-FRÜH

*Bestuursorganen, secretariaat
en protocol*
Hugo WOESTMANN
Mededirecteur

Directoraat Kredietverlening in Europa

Terence BROWN
Directeur-generaal

Verenigd Koninkrijk, Ierland, Scandinavische landen

Thomas BARRETT
Directeur

Banken, bedrijfsleven, effectisering
Bruno DENIS

Economische infrastructuur
Tilman SEIBERT
Alain TERRAILLON

*Gestructureerde financiering, publiek-private
samenwerkingsverbanden (PPP's)*
Cheryl FISHER

Scandinavische landen
Michael O'HALLORAN

Spanje, Portugal

Directeur

*Spanje - PPP's, infrastructuur,
sociale en stedelijke sector*
Christopher KNOWLES
Marguerite McMAHON

*Spanje - banken, industrie, energie
en telecommunicatie*
Fernando de la FUENTE
Bureau Madrid
Alberto BARRAGÁN

Portugal
Rui Artur MARTINS
Bureau Lissabon
David COKER

Frankrijk, Benelux

Laurent de MAUTORT
Directeur

Frankrijk - infrastructuur
Jacques DIOT

Frankrijk - bedrijfsleven
Constantin SYNADINO

België, Luxemburg, Nederland
Henk DELSING
Mededirecteur

Duitsland, Oostenrijk

Joachim LINK
Directeur

Bureau Berlijn
Franz-Josef VETTER

Duitsland (Noord)

Peggy NYLUND GREEN

Duitsland (Zuid)

Heinz OLBERS

Oostenrijk, energie en telecommunicatie in Duitsland

Paolo MUNINI

Toetredingslanden

Emanuel MARAVIC
Directeur

Estland, Letland, Litouwen, Polen, Euratom

Grammatiki TSINGOU-PAPADOPETROU
Mededirecteur

Hongarije, Slovenië

Cormac MURPHY

Bulgarije, Roemenië

Rainer SAERBECK

Tsjechië, Slowakije

Jean VRLA

Directe buitenlandse investeringen (DBI) en financiële instellingen

Italië, Griekenland, Cyprus, Malta

Thomas HACKETT
Directeur

Infrastructuur

Bruno LAGO
Mededirecteur

Energie, milieu en telecommunicatie

Alexander ANDÖ

Industrie en banken

Jean-Christophe CHALINE

Griekenland

Themistoklis KOUVARAKIS

Operationele ondersteuning

Jürgen MOEHRKE
Operationeel hoofdcoördinator

Coördinatie

Dominique COURBIN
Richard POWER

Informatica en beheergegevens

Thomas FAHRTMANN

Ondersteuning van de kredietverlening

Ralph BAST

Directoraat Kredietverlening buiten Europa

Jean-Louis BIANCARELLI
Directeur-generaal

Dienst Advies economische ontwikkelingsvraagstukken

Daniel OTTOLENGHI
Hoofdeconoom ontwikkelingszaken
Mededirecteur

Middellandse-Zeegebied / FEMIP en Balkan

Antonio PUGLIESE
Directeur

Steun aan de particuliere sector

Alain SÈVE

Maghreb

Bernard GORDON

Machrak, Midden-Oosten

Jane MACPHERSON

Bureau Cairo
Luigi MARCON

Turkije, Balkan

Patrick WALSH

Afrika, Caribisch gebied, Oceanië (investeringsfaciliteit Cotonou)

Martin CURWEN
Directeur

Hulpbronnen en ontwikkeling

Jacqueline NOËL
Mededirecteur
David WHITE

Portefeuillebeheer en strategie

Flavia PALANZA

West-Afrika en Sahel

Gustaaf HEIM

Midden- en Oost-Afrika

Tassilo HENDUS

Zuidelijk Afrika en Indische Oceaan

Justin LOASBY

Caribisch gebied en Oceanië

Stephen MCCARTHY

Latijns-Amerika en Azië

Claudio CORTESE
Directeur

Latijns-Amerika

Azië

Matthias ZÖLLNER

Directoraat Financiën

René KARSENTI
Directeur-generaal

Kapitaalmarkten

Barbara BARGAGLI PETRUCCI
Directeur

Euro

Carlos FERREIRA DA SILVA

Europa (buiten de eurozone), Afrika

David CLARK

Noord- en Zuid-Amerika, Azië, Oceanië

Carlos GUILLE

Relaties met de beleggers en marketing

Treasury

Anneli PESHKOFF
Directeur

Liquiditeitenbeheer

Francis ZEGHERS

Beheer activa/passiva

Jean-Dominique POTOCKI

Portefeuillebeheer

James RANAIVOSON

Prognoses en geldstromen i.v.m. leningen

Francisco de PAULA COELHO
Directeur

Backoffice uitleningen

Gianmaria MUSELLA

Backoffice Treasury

Yves KIRPACH

Backoffice inleningen

Erling CRONQVIST

Systeemontwikkeling en gegevensbank uitleningen

Charles ANIZET

Financieel beleid en beheer marktrisico's

Alain GODARD
Henricus SEERDEN

Coördinatie

Henri-Pierre SAUNIER

Directoraat Projecten

Michel DELEAU
Directeur-generaal

Mateo TURRÓ CALVET
Mededirecteur
(*transeuropese netwerken en PPP's*)

Economisch en financieel onderzoek
Eric PERÉE

Beleids ondersteuning

Patrice GÉRAUD
Directeur

Gianni CARBONARO
(*Regionale ontwikkeling*)

Kredietbeleid
Guy CLAUSSE
Guy BAIRD (Bureau Brussel)

Kwaliteitsbeheer
Angelo BOIOLI

Middelenbeheer
Daphné VENTURAS
Mededirecteur

Eenheid "Milieu"
Peter CARTER

Infrastructuur

Christopher HURST
Directeur

Andrew ALLEN
(*Algemene infrastructuur en
middelenbeheer*)

Axel HÖRHAGER
(*Balkan en economische coördinatie*)

Spoorwegen en wegvervoer
José Luis ALFARO
John SENIOR

Lucht- en zeevaart en stadsvervoer
Philippe OSTENC
(*Aanbestedingen*)

Water en riolering
José FRADE

Energie, telecommunicatie, afvalbeheer

Günter WESTERMANN
Directeur

*Electriciteit, duurzame energie en
afvalverwerking*
René van ZONNEVELD
Heiko GEBHARDT

Aardolie en gas
Gerhardus van MUISWINKEL
François TREVoux

*Telecommunicatie en
informatietechnologie*
Carillo ROVERE

Industrie en diensten

Constantin CHRISTOFIDIS
Directeur

Bernard BÉLIER

Primaire hulpbronnen en biowetenschappen

Jean-Jacques MERTENS
John DAVIS

Verwerkende industrie en diensten

Hans-Harald JAHN
Pedro OCHOA
Peder PEDERSEN

Menselijk kapitaal
Stephen WRIGHT

Kredietrisico's

Pierluigi GILBERT
Directeur-generaal

Transacties

Per JEDEFORS
Directeur

Infrastructuur en industrie
Stuart ROWLANDS

Projectfinancieringsrisico's
Klaus TRÖMEL

Banken
Georg HUBER

*Methodiek kredietrisico's
en derivaten*
Luis GONZALEZ-PACHECO

Coördinatie en ondersteuning
Elisabeth MATIZ

Human resources

Andreas VERYKIOS
Directeur

Budget en horizontale integratie
Zacharias ZACHARIADIS
Mededirecteur

Personele middelen
Jörg-Alexander UEBBING
Mededirecteur

Ontwikkeling
Luis GARRIDO

Administratie
Michel GRILLI

Evaluatie van de verrichtingen

Horst FEUERSTEIN
Directeur

Juan ALARIO GASULLA
Guy BERMAN
Campbell THOMSON

Financiële controle

Patrick KLAEDTKE
Financiële controleur

Luis BOTELLA MORALES
Adjunct-financiële controleur

Boekhouding EIB-Groep

*Boekhouding derden en
administratieve uitgaven*
Frank TASSONE

Interne controle en controle op het beheer
Antonio ROCA IGLESIAS

Informatietechnologie

Luciano DI MATTIA
Directeur

*Bestaande systemen en
onderhoud van toepassingen*
Joseph FOY
Ernest FOUSSE

"Progiels" voor basisactiviteiten
(Luciano DI MATTIA)

*Leningen, publicaties op intranet/internet,
budget*
Simon NORCROSS

Infrastructuur
José GRINCHO

Interne audit

Peter MAERTENS
Hoofd van de Interne audit
Siward de VRIES

Adviseur van de Directie
Voor strategie- en
onderhandelingsvraagstukken
van de EIB-Groep

Francis CARPENTER
Directeur-generaal

Hoofdeconoom

Alfred STEINHERR

Besluitvormingsorganen van het EIF

Het EIF wordt bestuurd en geleid door de drie navolgende organen:

- De Algemene Vergadering van aandeelhouders (EIB, Europese Unie, 28 banken), die één keer per jaar bijeenkomt;
- De Raad van Bestuur, die uit zeven leden bestaat en besluit over de verrichtingen van het Fonds;
- De algemeen directeur, die zorg draagt voor de leiding van het Fonds in overeenstemming met de bepalingen van de statuten en de richtlijnen van de Raad van Bestuur.

De boeken van het Fonds worden gecontroleerd door een Auditcommissie bestaande uit drie accountants die door de Algemene Vergadering zijn aangesteld.

Structuur van het EIF

Francis CARPENTER Algemeen directeur

Thomas MEYER *Hoofd van de afdeling Risicobeheer en -controle*

Robert WAGENER Algemeen secretaris

Marc SCHUBLIN *Hoofd van de afdeling Institutionele en strategische coördinatie*

Maria LEANDER *Hoofd van de afdeling Juridische diensten*

Susanne RASMUSSEN *Verantwoordelijk voor personeelszaken*

Frédérique SCHEPENS *Verantwoordelijk voor de boekhouding*

John A. HOLLOWAY Directeur Verrichtingen

Jean-Philippe BURCKLEN *Hoofd van de afdeling Risicokapitaalverrichtingen 1 (België, Frankrijk, Italië, Griekenland, Luxemburg, Nederland, Spanje, Verenigd Koninkrijk)*

Kim KREILGAARD *Hoofd van de afdeling Risicokapitaalverrichtingen 2 (Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Finland, Ierland, Portugal, Zweden, toetredingslanden)*

Alessandro TAPPI *Hoofd van de afdeling Garanties*

Frank TASSONE *Hoofd van de afdeling Productontwikkeling en onderzoek*

Organisatie van de EIB-Groep

In 2002 bleef de Bank initiatieven ont-plooien ter bevordering van de trans-parantie, het afleggen van verant-woording en de modernisering van haar personeelsbeleid. De delegatie van de verantwoordelijkheden voor personeelsbegroting en personeelsbe-heer aan de directoraten is succesvol verlopen.

Organisatie en structuren

Met ingang van augustus 2002 is de heer Eberhard Uhlmann benoemd tot Secretaris-generaal en Directeur-gene-raal Juridische Zaken van de Bank. De Bank bleef in 2002 aanpassingen in haar organisatie doorvoeren, met name naar aanleiding van de nieuwe strategische ontwikkelingen (het nieuwe euromediterrane partner-schap, de investeringsfaciliteit voor ACS-landen, de uitbreiding van de Europese Unie). In verband met de komende uitbreiding van de Unie is de Bank begonnen personeel uit de toe-tredingslanden te werven. Het organi-gram van de Bank is vermeld op blz. 47 e.v.; een regelmatig bijgewerkte versie bevindt zich op de website van de EIB (www.eib.org).

Personeelsvertegenwoordiging

In 2002 zijn het team personeelsverte-genwoordigers en het departement Human Resources voortgegaan met het ontwikkelen en bijwerken van het per-soneelsreglement. Deze werkzaamhe-den werden verricht in werkgroepen uit beide geledingen, die zich hebben gebogen over vraagstukken die zowel

voor het personeel als voor de directie van belang zijn; genoemd kunnen wor-den de jaarlijkse beoordelingsrondes en de beloningsstructuren. Een groot gedeelte van de discussies werd gevoerd binnen de vele paritaire comités. De activiteiten van het pari-taire comité voor gezondheid, hygiëne en arbeidsvoorwaarden namen vorig jaar een hoge vlucht, aangezien de Bank zich wenst te houden aan de beste Europese praktijken op het gebied van preventie en bescherming van werknemers.

Gelijke kansen

Het paritaire comité voor gelijke kan-sen (COPEC) ziet erop toe dat het beleid voor gelijke kansen wordt uitge-voerd ten aanzien van carrièreont-plooiing, werving, opleidingen en de sociale infrastructuur. Het afgelopen jaar leverde het comité met name een bijdrage aan de geslaagde invoering van het nieuwe beleid van de Bank inzake ouderschapsverlof. Ook heeft het comité gewezen op de noodzaak om ten behoeve van de carrièreplan-ning een loopbaanadviseur in dienst te nemen, een voorstel dat gunstig werd ontvangen.

Persoonlijke ontwikkeling

De Bank bleef investeren in de ontwik-keling van de vaardigheden en kennis van haar personeel. In 2002 werd het "Management Skills Development Pro-gramme" geïntroduceerd, een drieja-rig programma dat zich met name richt op "people management" en dat is

aangepast aan de behoeften van het leidinggevend personeel van de Bank.

Bescherming van persoonsgegevens

In de loop van 2002 benoemde de Bank een functionaris bescherming per-soonsgegevens, dit in het kader van EU-regelgeving betreffende de bescherming van rechten van indivi-duen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

Aantal medewerkers

Eind december 2002 bedroeg het aan-tal medewerkers van de Bank 1 113, hetgeen in vergelijking met het voor-gaande jaar een stijging met 1,5% betekent.

Het EIF

Per 1 augustus 2002 is Francis Carpen-ter door de Raad van Bestuur van het EIF benoemd tot algemeen directeur. Na een reorganisatie kent het EIF nu drie centrale afdelingen: Risicobeheer, Secretariaat-generaal en Verrichtin-gen. Het EIF heeft momenteel 59 medewerkers in dienst (een stijging van 18% ten opzichte van 2001), waar-van de meesten zich bezighouden met verrichtingen.

Verkorte balans van de EIB-Groep

per 31 december 2002 (In 1 000 X EUR)

ACTIVA	31.12.2002	PASSIVA	31.12.2002
1. Kasmiddelen	16 100	1. Bankiers :	
		a) onmiddellijk opeisbaar	0
2. Kortlopend overheidspapier dat bij centrale banken kan worden geherfinancierd	1 530 847	b) op termijn of met opzegging	1 182 667
			1 182 667
3. Bankiers :		2. Schuldbewijzen :	
a) onmiddellijk opeisbaar	118 433	a) lopende obligatieleningen	193 210 101
b) overige vorderingen	9 947 089	b) overige	898 071
c) kredieten	92 414 790		194 108 172
	102 480 312	3. Overige schulden	
4. Cliënten :		a) vooruitontvangen rentesubsidies	289 954
* Kredieten	103 506 204	b) overige crediteuren	1 036 001
* Specifieke voorzieningen	- 175 000	c) diversen	46 994
	103 331 204	d) egalisatierekening voor valutaswapovereenkomsten	3 549 176
		e) negatieve vervangingswaarde	5 446 623
5. Rentedragende waardepapieren :			10 368 748
a) van publiekrechtelijke emittenten	3 376 557	4. Overlopende passiva	3 896 429
b) van andere emittenten	6 057 698	5. Voorzieningen voor risico's en verplichtingen	
	9 434 255	a) pensioenfonds personeel	517 755
6. Aandelen en andere waardepapieren met variabel rendement	888 286	b) voorziening voor verstrekte garanties	42 357
			560 112
7. Immateriële activa	9 848	6. Minderheidsbelang van derden	217 732
		7. Kapitaal	
8. Onroerende zaken en inventaris	117 645	a) geplaatst	100 000 000
		b) niet opgevraagd	- 94 000 000
9. Overige activa :			6 000 000
a) te vorderen uit hoofde van EMS-rentesubsidies	282	8. Geconsolideerde reserves	
b) overige vorderingen	1 088 401	a) reservefonds	10 000 000
c) positieve vervangingswaarde	13 594 484	b) aanvullende reserve	3 571 323
	14 683 167	c) bijzondere aanvullende reserves	750 000
			14 321 323
10. Overlopende activa	2 185 440	9. Middelen ter beschikking gesteld voor faciliteit gestructureerde financiering	250 000
		10. Middelen ter beschikking gesteld voor risicokapitaalactiviteiten	1 499 091
		11. Fonds voor algemene bankrisico's na toevoeging	1 105 000
		12. Nettoresultaat	
		a) voor bestemming	1 192 830
		b) toevoeging aan het Fonds voor algemene bankrisico's	- 25 000
		Te bestemmen resultaat	1 167 830
	234 677 104		234 677 104

Resultaten van het boekjaar 2002

Vóór voorzieningen, afschrijvingen en buitengewoon resultaat (na aftrek van het minderheidsbelang van derden) bedraagt het resultaat van het boekjaar 2002 1 347 miljoen EUR en komt het nettoresultaat uit op 1 168 miljoen EUR.

De overboeking naar het Fonds voor algemene bankrisico's bedraagt in 2002 25 miljoen EUR, terwijl risicokapitaalverrichtingen, afschrijvingen en de voorziening inzake garanties in 2002 144 miljoen EUR belopen.

In totaal hebben de treasury-activiteiten in 2002 een nettoresultaat opgeleverd van 747 miljoen EUR, met als gemiddeld rendement 3,58%.

De algemene beheerkosten en de afschrijvingen op materiële en immateriële activa bedroegen voor het jaar 2002 in totaal 225 miljoen EUR.

Rekening houdende met de internationale standaard voor jaarrekeningen (IAS 39) had de waarde in het economisch verkeer van de derivaten een negatief effect van 324 miljoen EUR op de eigen middelen van de EIB-Groep. Dit negatieve effect houdt verband met het feit dat renteswapovereenkomsten die tussen 1999 en 2002 werden afgesloten om de rentepositie van de Bank globaal te

dekken per 31/12/2002 in de boeken werden opgenomen. Deze producten voldoen echter niet aan enkele specifieke criteria van IAS 39 op grond waarvan hedge-accounting is toegestaan.

Risicobeheer

De Bank heeft haar risicobeheersystemen aangepast aan de veranderende economische situatie en gewijzigde wet- en regelgeving; zij stelt deze systemen voortdurend bij om zodoende de beste marktpraktijken te volgen. Er zijn systemen in gebruik voor de controle en rapportage met betrekking tot de voornaamste risico's die de activiteiten van de Bank met zich meebrengen:

- de belangrijkste richtlijnen met betrekking tot het **operationele risico** zijn opgesteld volgens de door 'Bazel II' gegeven aanwijzingen. In deze richtlijnen is tevens vastgelegd hoe de verantwoordelijkheden voor de meting en het beheer van het operationele risico over de verschillende afdelingen van de Bank zijn verdeeld, en welke beheersprocessen hierbij moeten worden toegepast.
- In de richtlijnen inzake het door de EIB te voeren **kredietrisicobeleid** worden bij de kredietverlening niveaus vastgesteld voor de kredietwaardigheid van zowel geldnemers als garantieverleners; hetzelfde geldt voor de

transacties van de treasury en bij verrichtingen met derivaten. Gezien de risico's die inherent zijn aan de garantieactiviteit die door het Europees Investeringsfonds, de dochteronderneming van de EIB-Groep, wordt uitgevoerd ten behoeve van het MKB, wordt het kredietrisicobeheer nu verruimd naar de Groep in zijn totaliteit.

- Het beheer van **marktrisico's** vindt plaats binnen het kader van de systemen voor het beheer van marktrisico's en voor activa/passivabeheer. In de richtlijnen voor activa/passivabeheer en voor het beheer van marktrisico's zijn gestructureerde procedures vastgelegd voor de vaststelling, de meting, het beheer en de rapportage van risico's.

Nadere informatie over risicobeheer is te vinden in het Financieel Verslag 2002 van de EIB-Groep (bladzijde 72). Dit bevindt zich tevens op de cd-rom die bij deze brochure is gevoegd.

Het nieuwe gebouw in Hamm

De EIB breidt zich uit

De financiële ondersteuning die de EIB biedt ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Unie, heeft ertoe geleid dat de activiteiten van de Bank de afgelopen jaren sterk zijn gegroeid. Om te kunnen voorzien in haar onmiddellijke behoefte aan kantoorruimte heeft de EIB onlangs een nieuw pand aangekocht in Hamm, dichtbij het centrum van Luxemburg-stad en op tien minuten afstand van haar hoofdkantoor in Kirchberg. Het nieuwe pand biedt ruimte aan ongeveer 160 personen.

Een aantal diensten van de Bank is al naar deze nieuwe locatie overgebracht; de verbinding tussen de locaties wordt verzorgd door een regelmatige pendeldienst. De postadressen, het algemene telefoonnummer en de e-mailadressen zijn ongewijzigd.

Voorts wordt de ruimte in Hamm zodanig verbouwd dat deze bij crisissituaties een nooddienst kan herbergen en dat de dienstverlening van de Bank te allen tijde doorgang kan vinden.

Internationale wedstrijd voor een nieuw gebouw

De EIB heeft bovendien plannen voor nieuwbouw op de plaats van haar huidige hoofdkantoor.

Hiertoe is een internationale wedstrijd voor architecten/ontwerpers georganiseerd, waarvoor op 12 juli 2001 het startschot werd gegeven. Een jury onder voorzitterschap van Ricardo Bofill beoordeelde de plannen van 56 kandidaten. Het winnende project was afkomstig van de combinatie "Ingenhoven Overdiek Architecten – Werner Sobek Ingenieure".

Het nieuwe gebouw wordt vanaf medio 2006 als geheel opgeleverd en biedt plaats aan ongeveer 800 werkplekken. De gebruikte materialen zijn van hoogwaardige kwaliteit en voldoen aan de nieuwste normen voor hoge milieukwaliteit. Het wordt een functioneel en tegelijkertijd sfeervol gebouw, waarbij speciale aandacht zal worden geschonken aan milieuaspecten. Bij de bouw

worden in alle opzichten de hoogste kwaliteitsnormen in acht genomen, zowel waar het de integratie in de omgeving betreft als de keuze van de materialen of energiebesparing. Verder wordt ervoor gewaakt dat de overlast voor het publiek en de gebruikers van de aangrenzende gebouwen tijdens de bouw tot een minimum beperkt blijft.

De EIB heeft voorlopig niet het gehele gebouw nodig. In verband met de verhuur van ruimte waaraan zij niet op de korte of middellange termijn zelf behoefte heeft, staat zij reeds in contact met enkele andere instellingen.

Maquette van de nieuwbouw

Projecten die voor financiering door de EIB-Groep in aanmerking komen

In de Europese Unie en in de toetredingslanden moeten de investeringen die voor EIB-financiering in aanmerking willen komen, bijdragen aan de concretisering van een of meerdere van onderstaande doelstellingen:

- het versterken van de economische en sociale cohesie; het financieren van projecten die bijdragen tot de economische ontwikkeling van de armste gebieden;
- het bevorderen van investeringen die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de kennis- en innovatiemaatschappij;
- het verbeteren van de infrastructuur en dienstverlening op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs, de belangrijkste elementen voor het vormen van menselijk kapitaal;
- het ontwikkelen van communautaire infrastructuurnetwerken op het gebied van vervoer, telecommunicatie en energie;

- bescherming van het milieu en verbetering van de kwaliteit van het bestaan, met name door toepassing van duurzame energie;
- het veiligstellen van de energievoorziening door energiebesparing, ontwikkeling van de eigen energiebronnen en spreiding van de invoer;
- het ondersteunen van de ontwikkeling van het MKB door de verbetering van het financiële klimaat:
 - door globale kredieten van de EIB op middellange en lange termijn;
 - door de risicokapitaalactiviteiten van het EIF;
 - door garanties van het EIF ten gunste van het MKB.

In de partnerlanden draagt de EIB bij aan de uitvoering van het Europese steun- en ontwikkelingssamenwerkingsbeleid door het verstrekken van langlopende kredieten uit haar eigen middelen of achtergestelde leningen en risicokapitaal uit de begrotingsmiddelen van de EU of de lidstaten. Zij is actief in:

- de niet-lidstaten in het Middellandse-Zeegebied, waar zij in het kader van het euromediterrane partnerschap steun verleent met het oog op de vorming van een douane-unie voor het jaar 2010;
- de landen in Afrika, het Caribisch gebied, de Stille Oceaan (ACS-landen), Zuid-Afrika en LGO, ten behoeve van de ontwikkeling van basisinfrastructuren en de lokale particuliere sector;
- Azië en Latijns-Amerika, waar zij steun verleent aan bepaalde categorieën projecten die van wederzijds belang zijn voor de Unie en de desbetreffende landen;
- de Balkan, waar zij een bijdrage levert aan de doelstellingen van het Stabiliteitspact door haar kredietverlening niet alleen te richten op de wederopbouw van de basisinfrastructuur en op projecten met een regionaal karakter, maar eveneens op de ontwikkeling van een particuliere sector.

De EIB dankt de projectopdrachtgevers en leveranciers voor de foto's die als illustratiemateriaal voor dit verslag zijn gebruikt:

Ciudad de las Artes y las Ciencias de Valencia (voorblad), Metro do Porto, SA (voorblad), Getty Images (voorblad, blz. 8, 9, 12, 13, 16, 17, 21, 25, 52), Scottish and Southern Energy plc (voorblad), Imedia (blz. 3, 4, 5, 9, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 55), Konrad Scheel (blz. 5, 46, 47, 48, 49, 53), Sade (blz. 6), Europese Commissie (blz. 7, 9, 20, 21, 22, 25, 41, 42, 43), Deutsche Bahn AG (blz. 8), Sue Cunningham (blz. 9, 20, 22, 38), Digital Vision (blz. 10, 12, 14, 15, 28, 29, 31), Tramvia Metropolitana, SA (blz. 12), Barcs Endre (blz. 13, 23), Storebælt (blz. 13), Cern (blz. 14, 28, 29), Vamed Standortentwicklung und Engineering GmbH & Co KG (blz. 15), Universitat d'Alicante (blz. 16), Masterfile (blz. 17, 19, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39), Photodisc (blz. 18), ASM Brescia (blz. 18), Alexander Wulz (blz. 23), Electricity Authority of Cyprus (blz. 24), Generalitat de Catalunya (blz. 25), Bowin Power Company Ltd (blz. 27), Songas Ltd Tanzania (blz. 27), Corinth Pipeworks S.A. (blz. 28), Flughafen Dresden GmbH (blz. 30), La Vie du Rail (blz. 31), Warnoquerung GmbH & Co. KG (blz. 31), NYSE (blz. 35), Europees Parlement (blz. 41), Blitz (blz. 50) en Ingenhoven Overdiek Architekten – Werner Sobek Ingenieure (blz. 54).

Adressen

Europese Investeringsbank

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Tel.: (+352) 43 79-1
Fax: (+352) 43 77 04

Internet: www.eib.org
E-mail: info@eib.org

Hoofdafdeling voor Interinstitutionele zaken Bureau Brussel:

Rue de la Loi 227
B-1040 Bruxelles
Tel.: (+32-2) 235 00 70
Fax: (+32-2) 230 58 27

Hoofdafdeling voor kredietverlening Italië, Griekenland, Cyprus, Malta:

Via Sardegna 38
I-00187 Roma
Tel.: (+39) 06 47 19-1
Fax: (+39) 06 42 87 34 38

Bureau Athene:

364, Kifissias Ave & 1, Delfon
GR-152 33 Halandri/Athens
Tel.: (+30) 21 06 82 45 17
Fax: (+30) 21 06 82 45 20

Bureau Berlijn:

Lennéstraße 11
D-10785 Berlin
Tel.: (+49-30) 59 00 47 90
Fax: (+49-30) 59 00 47 99

Bureau Lissabon:

Avenida da Liberdade, 144-156, 8º
P-1250-146 Lisboa
Tel.: (+351) 213 42 89 89
Fax: (+351) 213 47 04 87

Bureau Londen:

2 Royal Exchange Buildings
London EC3V 3LF
United Kingdom
Tel.: (+44) 20 73 75 96 60
Fax: (+44) 20 73 75 96 99

Bureau Madrid:

Calle José Ortega y Gasset, 29
E-28006 Madrid
Tel.: (+34) 914 31 13 40
Fax: (+34) 914 31 13 83

Bureau Cairo:

6 Boulos Hannah Street
Dokki, Giza (Cairo)
Egypt
Tel.: (+20-2) 762 00 77

Europese Investeringsfonds

43, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
Tel.: (+352) 42 66 88-1
Fax: (+352) 42 66 88-200

Internet: www.eif.org
E-mail: info@eif.org

ISSN 1725-3586

